

NAŠ

DROGA
PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 4

april 2000

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Vito Šaruga. Tehnična ureditev Sonja Požar in Damjana Poberaj. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

GLAS

Najboljša dela pozno zorijo!

Ljudski pregovor

Človeštvo tarejo razne tegobe. To niso zmeraj vojne ter naravne katastrofe – včasih jih dokaj uspešno nadomestijo novi predpisi ali pokojninska reforma; dvignejo namreč vsaj toliko prahu, kot ga dvignejo potresne ruševine vele mesta.

Sicer pa je bila upokojitev (in vse okrog nje) od nekdanjega peza za marsikatero srce. Mnogi je kar ne morejo pričakati, drugi s tesnobo opazujejo, kako se jim bliža. Mnogi sanjajo o kopicah prostega časa, ko se bodo končno smeli ukvarjati s čimerkoli, druge begajo v toliki strahovi, kot so nekoristnost in odvečnost.

Moj prastric – naj počiva v miru! – pa je ob upokojitvi izrekel besede, ki zaslužijo, da bi obšle svet: "Edini človek, brez katerega ne morem živeti in edini, kateremu sem v korist, sem jaz sam!" Škodoželjniji so mu namreč trobili nekaj o brezcilni bodočnosti, ker so hoteli videti, kako staremu veseljaku plahni radoživost. Pa je možakar predobro poznal svet in ljudi, da bi se pustil kar meni nič tebi nič prepričati. "Hodil sem v službo in za pošteno plačilo pošteno delal. Kadar pa so me plačevali slabo, sem jih sleparil, vendar zmerno, da tega ne bi opazili in me postavili pred vrata, kjer jih je zmeraj najmanj dva ducata čakalo na vstop," se je muzal. Seveda smo dobro vedeli, da v delu ni videl samo sredstva za preživetje, ampak tudi dobrino, brez katere propadejo politični sistemi, družbe in države; v mladih letih se je menda šel celo revolucionarja in med neko stavko je bil odlikovan za bojevitost z grdo brazgotino (katere izvor je iz previdnosti tajil vse do konca vojne). Bil je prepričan, da nas samo delo in ljudje, katere ob njem srečujemo, naučijo življenjskih večšin ter modrosti. "Ampak vsako šolanje se prej ali slej mora zaključiti," je tehtno razmišljal.

Dobričina je imel rad svojo družino in vse ljudi, rad pa je imel tudi samega sebe, zato si je v pokoju obilno privoščil vse, za kar mu je prej zmanjkovalo časa. S svojo židano voljo je bil še naprej koristen svojim bližnjim, s konjički, katere je prej zanemarjal, si je zapolnil dneve. Bilo mu je v zadoščenje, da je bil lahko veliko let dober sestavni del obsežnega delovnega sistema, ni pa iz tega delal legende; iz tega delovnega sistema se je umaknil z rahlim zbudljajem pri srcu, ni pa iz tega delal tragedije. "Tako je pač na tem svetu," je vedro ugotavljal in ni pozabil dodati: "Tudi na starih vejah poženejo cvetovi!"

Sonja POŽAR

Foto: Jadran RUSJAN

POSLOVNI REZULTATI

USPEŠNO ZAKLJUČENO POSLOVNO LETO 1999

Poslovanje družbe DROGA d.d. v letu 1999 lahko ocenimo kot uspešno, saj smo izboljšali rezultate dosežene v lanskem poslovnem letu, pa tudi presegli cilje, postavljene v LPN 1999. V letu 1999 smo izboljšali kakovost poslovanja, saj smo povečali fizično produktivnost za 2,7%, dodano vrednost na zaposlenega za 12% ter ohranili standarde kakovosti ISO 9001. Kljub vedno močnejši konkurenci, predvsem uvoženih izdelkov, nam je uspelo obdržati na slovenskem trgu vodilne tržne deleže s strateškimi programi kavo, čaji, mlevskimi izdelki in soljo ter še povečati prodajo na tuje trge.

Po revidiranih poslovnih rezultatih smo - glede na preteklo poslovno leto in na LPN - povečali čisti dobiček za 9%, tako da znaša preko 1,15 milijarde SIT.

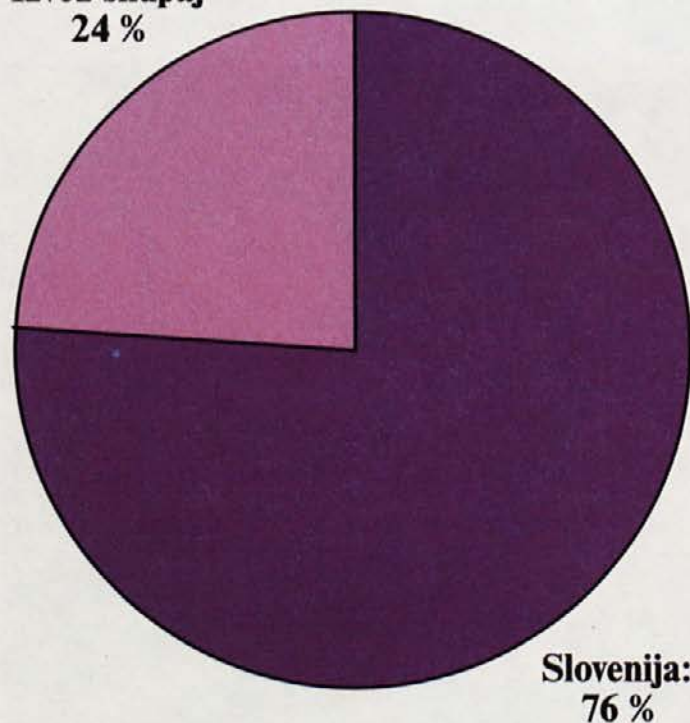
PRODAJA

Čisti prihodki prodaje so znašali 13,7 milijarde tolarjev, s čimer smo za 1% presegli v LPN zastavljen cilj. Med programi velja poudariti preseganje načrtovanih prihodkov pri programih Mesni namazi (+15% v izvozu), Zelišča (+10%) in Čaji (+6%).

Na domačem trgu je nosilni proizvod kava (38% prihodkov), v izvozu pa mesni program (18% prihodkov). Na domačem trgu smo ustvarili 76% delež prodaje, na tujih trgih pa 24% delež.

Struktura prodaje v letu 1999

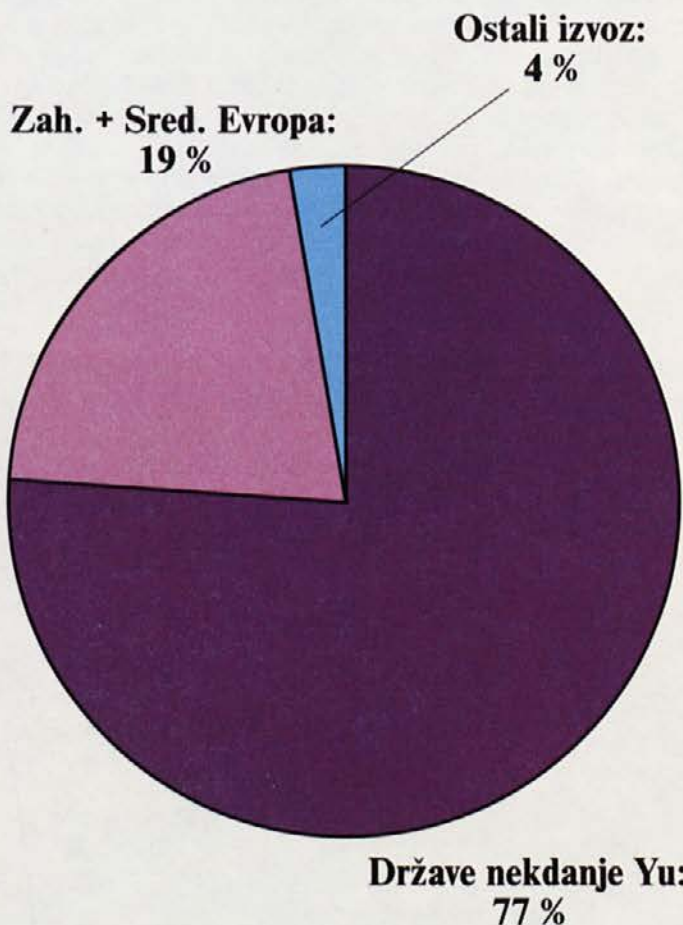
Izvoz skupaj
24 %

Slovenija:
76 %

višini 33,6 mio DEM. Več kot 76% izvoza je bilo ustvarjenega na trgih držav nekdanje Jugoslavije, predvsem s prodajo kokošjih paštet, katerih delež v Droginem izvozu presega 65%.

Vrednostna struktura izvoza v letu 1999

Zah. + Sred. Evropa:
19 %

Ostali izvoz:
4 %

Države nekdanje Yu:
77 %

ZAPOSLENOST

V izvozu je Droga dosegla 5% vrednostno povečanje prodaje, tako da so bili z izvozom ustvarjeni prihodki v

Skupno število zaposlenih na dan 31.12.1999 je bilo 604. Od tega je bilo za nedoločen čas zaposlenih 560 oseb in za določen čas 44 oseb.

POSLOVNI REZULTATI

Stanje zaposlenih na dan 31. 12. 1999

	SKUPAJ	za nedol.čas	za dol.čas
ORGANIZACIJSKA ENOTA:			
PC Skladišče in predelava soli	42	42	0
PC Začimba	122	115	7
PC Zlato polje	71	69	2
PC Gosad	58	57	1
PC Argo	118	95	23
SKUPAJ PC:	411	378	33
Uprava + štabne službe	31	26	5
Skupne službe	162	156	6
SKUPAJ STROKOVNE SLUŽBE:	193	182	11
SKUPAJ DROGA:	604	560	44

NALOŽBE

Zaradi zamud pri pridobivanju gradbenih dovoljenj in usklajevanju projektne dokumentacije je prišlo do zamika pri izgradnji nove tovarne. Zato nam tega investicijskega načrta za leto 1999 ni uspelo uresničiti.

Navkljub temu med najpomembnejše naložbe, izvedene v lanskem poslovnem letu, sodita z projektom celovite prenove informacijskega sistema Droge povezana vlaganja v informacijske tehnologije in - v mesecu decembru - začetek izgradnje nove tovarne v Izoli.

FINANCE

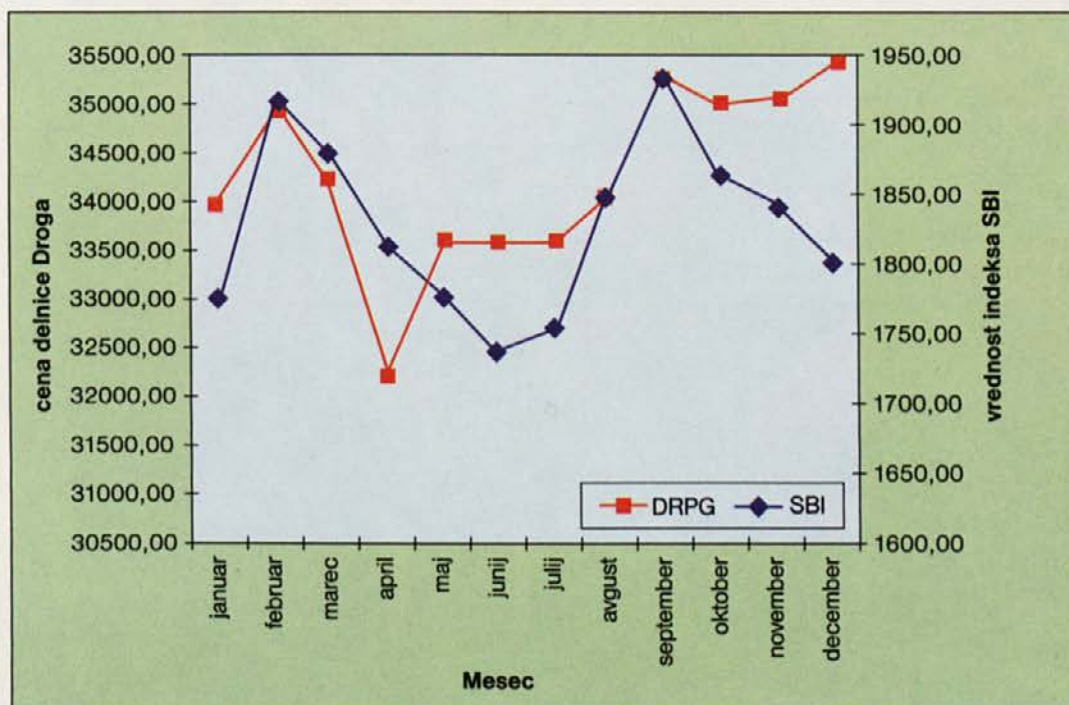
Delnice Droge sodijo med tiste z najdaljšim stažem kotiranja na Ljubljanski borzi. Odsevajo uspešno poslovanje družbe in uživajo sloves stabilnih delnic. Cena Drogine delnice je ob koncu leta znašala 35.381,52 SIT in se je v primerjavi s stanjem lani povečala za 6%. Tudi v lanskem letu je potrdila svoj stabilni sloves in bolje absorbirala negativno borzno razpoloženje kot večina drugih primerljivih delnic.

Kot rezultanta dogajanj na vseh omenjenih področjih je finančni položaj družbe v predmetnem obdobju ostal zelo dober, tako da družba DROGA d.d. ohranja visoko stopno finančnega ravnotežja in finančne moči.

Za nami je uspešno zaključeno poslovno leto. Vsem zaposlenim se zahvaljujemo za marljivo delo in prizadevnost, kajti prispevek slehernega delavca predstavlja kamen v mozaiku Droginega uspeha. Prepričani smo, da bomo tudi v prihodnje zmogli združiti naše moči in nadaljevati z uspešnim poslovanjem.

Aleš ŠKRABA

Gibanje cene Drogine delnice v primerjavi z indeksom SBI v letu 1999

POSLOVNI PLAN 2000

LETNI POSLOVNI NAČRT DROGA 2000

S predstavitvijo in sprejemom predloga letnega poslovnega načrta (v nadaljevanju: LPN) DROGA 2000 na 2. delu razvojne konference v mesecu novembru, je bil zaključen postopek predračunavanja poslovanja za leto 2000. Nadzorni svet družbe je na svoji decembrski seji potrdil, s strani uprave predložen, LPN DROGA 2000 in na ta način zadolžil upravo družbe za izvedbo navedenih aktivnosti in uresničitev zastavljenih ciljev.

CILJI POSLOVANJA

Leto 2000 predstavlja nadaljevanje usmeritev, začrtanih v SPN: ohranjanje pozicij visokih tržnih deležev na domačem trgu, visoke stopnje rasti izvoza in premiki h kakovostnejšim elementom poslovanja.

Temeljni cilji poslovanja v letu 2000 so:

1. izgradnja nove tovarne,
2. 10% rast izvoza,
3. 0,5% rast na domačem trgu,
4. 50% bruto pokritje na domačem trgu,

5. 43% bruto pokritje v izvozu,
6. pridobitev standardov ravnanja z okoljem ISO 14001,
7. izdelava SPN DROGA 2005.

Nosilna programa:

1. kava na domačem trgu (38% celotne prodaje),
2. mesni program v izvozu (19% celotne prodaje).

Glavni izvozni trgi:

1. države nekdanje Jugoslavije in vzhodna Evropa (79%),
2. zahodna in srednja Evropa (18%),
3. ostalo (3%).

DOMAČI TRG

Na domačem trgu se soočamo z izjemno hudo konkurenco praktično pri vseh naših programih ter z združevalnimi procesi trgovcev na eni in nepovezano živilsko industrijo na drugi strani. Segment institucionalnih kupcev in gostinstva je pomemben del domačega trga, kjer so še možne rasti prodaje. Združena trgovina zahteva vedno ostrejšje prodajne pogoje in zniževanje cen, čemur se lahko zoperstavimo le z obvladovanjem stroškov in večanjem rasti realizacije v izvozu.

POSLOVNI PLAN 2000

IZVOZ

V izvozu načrtujemo 10% stopnjo rasti. Glavni izvozni trgi so trgi jugovzhodne Evrope. Te trge obvladujemo preko lastnih distribucijskih podjetij v povezavi z lokalno industrijo po sistemu dodelavnih poslov.

INVESTICIJE

Izgradnja nove tovarne, selitev in obratovanje na novi lokaciji so vsekakor osrednje naloge v letu 2000, ob tem je pomembna tudi centralizacija proizvodnje na ostalih lokacijah (začimbe in Začinka v PC ZLATO POLJE, dodatki jedem in sladkor v PC GOSAD) in aktivnosti v zvezi s prodajo poslovno nepotrebne premoženja. Med ostalimi investicijskimi vlaganji je vsekakor najpomembnejša investicija v avtomatizacijo in povečanje proizvodnje mesnega programa, s katero povečujemo proizvodne kapacitete za skoraj 50%.

Skupna investicijska vlaganja v letu 2000 naj bi tako znašala 4,8 mia tolarjev.

KAKOVOST POSLOVANJA

Eden izmed ciljev poslovanja za leto 2000 je tudi nadaljevanje uveljavljanja kakovosti v poslovanju družbe. Tako načrtujemo, da bomo pridobili certifikat ravnanja z okoljem ISO 14001, večjo pozornost pa nameravamo posvetiti zadovoljstvu zaposlenih, zadovoljstvu kupcev in zadovoljstvu dobaviteljev.

PREDVIDENA USPEŠNOST POSLOVANJA

Končni rezultat vseh navedenih aktivnosti je predračunski izkaz uspeha družbe DROGA d.d. za leto 2000:

IZKAZ USPEHA		LETO 2000	
		v TSIT	delež v %
A	Čisti prih. iz prod. in usred. last.učinkov:	14.987.824	100,00
	- domači trg	10.668.858	
	- izvoz	4.010.423	
	- drugi prihodki	308.543	
B	Proiz. str. in nab. vred. prod.količin	10.823.866	
C	Kosmati dobiček iz prodaje	4.163.958	27.78
C	Stroški prodaje	1.762.347	
D	Stroški uprave	609.075	
E	Drugi prihodki iz poslovanja	24.000	
F	Dobiček iz poslovanja	1.816.536	12.12
G+H+I+J	Finančni prihodki	50.000	
L	Finančni odhodki	440.000	
M	Dobiček iz rednega delovanja	1.426.536	9.52
N	Izredni prihodki	0	
O	Izredni odhodki	0	
P	Celotni dobiček	1.426.536	9.52
R	Davek iz dobička (25%)	356.634	
Š	Čisti dobiček poslovnega leta	1.069.902	7.14

Glede na to, da predstavljajo kadri najpomembnejši element poslovanja, je pomembno usklajeno delovanje na vseh ravneh, od uprave pa do najnižjih organizacijskih enot, kar je tudi eden izmed glavnih pogojev za uresničitev LPN DROGA 2000.

Aleš ŠKRABA

Živilska industrija d.d.
Obala 27, 6320 Portorož, Slovenija

Na podlagi točke 7.3. statuta družbe Droga Portorož, Živilska industrija d.d. in na podlagi 66. člena Zakona o trgu vrednostnih papirjev uprava sklicuje

6. skupščino delničarjev,

ki bo v Portorožu, 26. maja 2000 ob 11. uri v prostorih hotela Metropol.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine, ugotovitev sklepčnosti in izvolitev delovnih teles skupščine.
2. Potrditev dnevnega reda.
3. Sprejem letnega poročila za leto 1999.
4. Sprejem sklepa o uporabi dobička, izplačilu dividend in udeležbi uprave in nadzornega sveta na dobičku za leto 1999.
5. Sprejem sklepa o spremembah oz. dopolnitvah Statuta.
6. Seznanitev skupščine s predstavniki delavcev v nadzornem svetu.
7. Sprejem sklepa o imenovanju revizorja.

Predlogi sklepov:

1. Sklep k tč. 1.: Izvolijo se delovna telesa skupščine: za predsednika skupščine g. Radovan Stonič, za namestnika predsednika skupščine mag. Gregor Velkaverh, za preštevalce glasov Maja Badovinac, Andreja Čendak, Tina Močnik, Damjan Oven in Barbara Slak.
2. Sklep k tč. 2.: Potrdi se predlagani dnevni red.
3. Sklep k tč. 3.: Sprejme se letno poročilo za leto 1999.
4. Sklep k tč. 4.: Sprejme se sklep o uporabi dobička, izplačilu dividend in udeležbi uprave in nadzornega sveta na dobičku za leto 1999.

Čisti dobiček iz leta 1999 v višini	1.151.443.937 SIT ostane nerazdeljen.
Za izplačilo dividend se nameni	417.082.800 SIT,
tako da znaša bruto dividenda	1.475 SIT.
Za udeležbo uprave in nadzornega sveta na dobičku se nameni	9.100.000 SIT.

Družba bo za namene izplačil porabila sredstva nerazporejenega dobička iz preteklih let.

Dividende se izplačajo v roku enega meseca po skupščini. Dividenda pripada delničarjem, ki so na dan 30. 5. 2000 vknjiženi kot imetniki delnic pri Centralni klirinško depotni družbi d.d..

5. Sklep k tč. 5.: Sprejmejo se spremembe oz. dopolnitve statuta.
6. Sklep k tč. 7.: Za revizorsko hišo se imenuje družba K.P.M.G. Slovenija d.o.o.
Predlagatelj sklepa o imenovanju revizorja je nadzorni svet, v ostalih primerih pa uprava družbe.

Čas zasedanja: Skupščina je sklicana za 26. 5. 2000 ob 11. uri. Če ob prvem sklicu ni dosežena sklepčnost, se ponovno zasedanje skupščine določi za 26. 5. 2000 ob 14. uri. Na ponovnem zasedanju skupščina veljavno odloča ne glede na višino zastopanega osnovnega kapitala.

Pogoji udeležbe: Skupščine se lahko udeležijo vsi delničarji, v korist katerih so delnice družbe na dan 22. 5. 2000 vknjižene na računu vrednostnih papirjev, ki se vodi pri Klirinško depotni družbi oziroma njihovi pooblaščenca ali zakoniti zastopniki. Glasovalno pravico lahko uresničuje le tisti delničar oziroma zanj njegov pooblaščenec ali zakoniti zastopnik, ki je najkasneje 3 dni pred zasedanjem skupščine družbi pisno prijavil svojo udeležbo. Prijava udeležbe je pravočasna, če na sedež družbe prispe do 22. 5. 2000. Pooblaščenec delničarja mora k prijavi udeležbe priložiti tudi pisno pooblastilo, če le-to ni shranjeno pri družbi.

Gradiva: Gradivo k posameznim točkam dnevnega reda je na vpogled v času od 26. 4. 2000 dalje na sedežu družbe, Obala 27, Portorož, vsak delovni dan od 8. do 12. ure.

DROGA d.d.
Uprava družbe

Opomba: Skladno z 287. členom ZGD Vas obveščamo o sklicu skupščine, dnevnem redu in predlaganih sklepih, ki so bili objavljeni v Uradnem listu RS, št. 35/2000, dne 21.4.2000 in v dnevniku Delo istega dne.

UPRAVA

Na kolegiju uprave dne 6. 3. 2000 so bila obravnavana vprašanja ugodnosti zaposlenih (dan DROGE, novoletno srečanje, sindikalni izleti ipd.) in enotno sprejeta naslednja stališča:

1. Večina ugodnosti (Dan Droge, novoletno srečanje, dedek Mraz) **ostaja še naprej**, tako po vsebini, kot po obliki.
2. Na lokaciji nove tovarne bo tudi manjša trgovina za prodajo izdelkov DROGE **izključno zaposlenim** po prodajnih cenah, zmanjšanih za trgovsko maržo.
3. Uprava daje pobudo sindikatu Droge, da pripravi koncept **organiziranja enotnih izletov za Drogo** (torej ne več po OE), ki naj bi vseboval **tudi ogled določenega strokovnega področja**. Uprava Droge je pripravljena delno financirati tako organizirane izlete.

Uprava Droge meni, da so te ugodnosti sestavni del zadovoljstva zaposlenih in jih bo podpirala tudi v bodoče.

Portorož, 20. 3. 2000

Matjaž Čačovič
Generalni direktor in
predsednik uprave

Črno jezero - Rogla (slika k članku na strani 26)

Foto: Dragica MEKIŠ

BORZNI KOMENTAR

NAPOVEDOVANJE BODOČNOSTI IZ KAVNE USEDLINE...

Banka Slovenije je popustila pod pritiski domačih in tujih finančnih krogov ter odpravila vse omejitve za tuje portfeljske investitorje. Končno!!!

Prvi odzivi na pred tednom dni sprejeto odločitev so nadvse pozitivni. Nad Ljubljansko borzo je posijalo sonce. Borzni promet raste iz dneva v dan, včeraj pa je bil dosežen nov rekord! Tuji investitorji "si podajajo kljuko vrat slovenskih borzih hiš" in tekmujejo, kdo si bo pred konkurenti uspel nakupiti čim več podcenjenih delnic najboljših slovenskih podjetij, katerih tečajji strmo rastejo.

Prav neverjetno se zdi, da so še včeraj bile delnice tistih podjetij dobesedno na razprodaji in jih - če uporabim lepo slovensko prisprodo - "še pes ni hotel povohati".

Danes pa se vsi pulijo zanje in so pripravljene plačati tudi 10, 20 ali pa celo 30 odstotkov višjo ceno.

Modri investitorji pa lepo počasi prodajajo stare zaloge delnic, in kujejo lepe dobičke...

Trenutne borzne razmere so odlična priložnost za nepremišljene, nepotrpežljive, nesamozavestne in neodločne investitorje. Takšnih pa med množico slovenskih borznih igralcev po mojem mnenju ni ravno malo.

Trenutne vrednosti:

DRPG	=	48.375,18 SIT
SBI	=	2.425,54 točk
PIX	=	2.024,97 točk
BIO	=	106,56 točk

Pa ne pozabite prebrati komentarja do konca, saj tudi v tem tisočletju velja: **borza je igra na dolgi rok!**

Aleš ŠKRABA

P.S.

Gornji prispevek z dejanskim stanjem nima nobene zveze in je izmišljen.

Kdo pa ve, kaj nam prinaša pojutrišnjem?

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

DROGA NA POTI DO ISO 14001

V okviru usposabljanja za novi ekološki standard ISO 14001 je bil v menzi PC Argo 4. 4. 2000 informativni seminar, na katerem so predstavili zahteve standarda ISO 14001, okoljsko problematiko in uvajanje sistema ravnanja z okoljem v Drogi d.d.. Glavno besedo sta imela g. Viljem Strašek, vodilni presojevalec sistemov kakovosti ravnanja z okoljem in sistemov zdravja in varstva pri delu, ter direktorica Razvoja in kakovosti ga. Maruška Lenarčič.

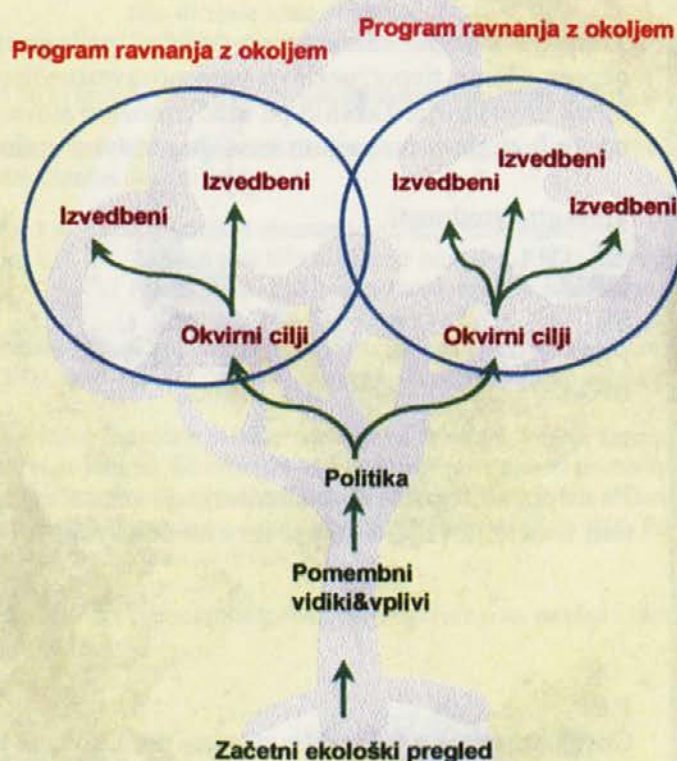
Izhodiščna misel uvodnega dela seminarja je bila že obrabljena, a zato nič manj resnična trditev "Svet je samo eden!".

Okolje je širok pojem in je zato podvržen različnim načinom razlage in razumevanja. Ponavadi si ljudje jemljemo pravico, da definicijo okolja prilagajamo trenutnim potrebam, saj nas ponavadi zanima le urejenost našega stanovanja ali celo avtomobila, nevarnosti ozonske luknje, npr., pa se zavemo le v najbolj vročih poletnih dneh, ko smo prisiljeni ostati nekaj ur v naših (trenutno okoljsko neoporečnih) stanovanjih.

G. Strašek nam je najprej predstavil svetovno najodmevnejše ekološke probleme, kot so že omenjena ozon-

ska luknja, segrevanje zemeljskega površja, omejene zaloge fosilnih goriv, izginjanje gozdov, večanje količine odpadkov na prebivalca, onesnaženje zraka, vode in zemlje... ter vse skupaj podkrepil s številkami, ki dajo slutiti vse prej kot mirno prihodnost. Po njegovih besedah lahko vzroke za takšno stanje pripišemo predvsem čedalje večjemu številu prebivalcev na svetu in vedno večjim zahtevam t.i. razvitega sveta do okolja (povprečni Američan proizvede 700 kg odpadkov/leto). Že danes je mogoče predvideti kdaj bodo posamezni viri pošli in kdaj bo onesnaženost enostavno prevelika. **Spoznanje**, da problem obstaja, je že prvi korak v smeri rešitve. Rešitev je prav tako na dlani - bolj omejena in smotrna

Načrtovanje izboljšanja ekoloških kazalcev

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

Gospod Viljem Strašek

izraba naravnih virov in bolj domišljeni način odlaganja in odstranjevanja odpadkov. Problematika izvedbe teh relativno enostavnih načel pa je bila iztočnica za drugi, nekoliko manj moralno-etično obarvan in bolj poslovni del seminarja.

V tem delu seminarja se je g. Strašek najprej sprehodil skozi razvoj okoljske misli in zgodovino nastanka standarda ISO 14001. Standard, kot ga poznamo danes, se **ne navezuje na noben drug standard** in obsega 17 temeljnih poglavij oz. podpoglavij, ki so razvrščena v 5 glavnih razdelkov, v katerih so podrobno opisani elementi upravljalnega sistema, ki jih morajo podjetja uveljavljati.

Kot vezno točko sistema je postavil pravilno zasnovano **okoljsko politiko**, ki mora izhajati iz **okoljskih vidikov, pomembnih** za podjetje, in hkrati **zadostiti zahtevam standarda**. To pomeni, da mora v podjetju **obstajati** postopek za **prepoznavanje in ovrednotenje** okoljskih vidikov in da je ta postopek treba **izvajati**. Na drugi strani pa morajo biti tudi **okvirni in izvedbeni cilji**, ki so del poslovnih načrtov, postavljeni v skladu s politiko in s pomembnimi okoljskimi vidiki.

Čeprav so zahteve standarda ISO 14001 povsem **neodvisne** od drugih standardov, je možno in priporočljivo **integriranje** sistema ravnanja z okoljem v sistem **zagotavljanja kakovosti**. Večji del zahtev je moč zagotavljati na podoben način in tudi v tem vidi g. Strašek prednost Droge.

Uspešno vpeljan sistem zagotavljanja kakovosti je nedvomno primerno ogrodje za postavitve sistema ravnanja z okoljem, vendar to še ni dovolj. Posebno pozornost bo treba posvetiti **izobraževanju in usposabljanju ter komuniciranju**. K slednjemu pa spadata tako interna obojesmerna komunikacija kot komuniciranje z zunanjo zainteresirano javnostjo.

Vpeljava sistema ravnanja z okoljem je logična nadgradnja upravljalnega sistema podjetja, ki si hoče zagotoviti **trajnostni razvoj**, to je: **“Razvoj, ki zadovoljuje potrebe sedanje generacije in hkrati ne ogroža zmožnosti prihodnjih generacij za zadovoljevanje lastnih potreb.”**

V zaključnem delu seminarja je ga. Lenarčič na nekoliko bolj domač in prodoren način predstavila, zakaj smo z uvedbo sistema ravnanja z okoljem sploh začeli in poudarila **koristi**, ki jih od sistema pričakujemo:

- racionalizacijo porabe energetskih virov in vode,
- preprečevanje nastajanja odpadkov in smotrno odstranjevanje (recikliranje) le-teh ter s tem zmanjševanje stroškov,
- zmanjšano tveganje pojavov nesreč,
- prehitevanje zakonodaje,
- anticipiranje tržnih zahtev,
- večji ugled v javnosti,
- večje zanimanje vlagateljev,
- nižje zavarovalne premije, ugodnejše kredite, razne olajšave...,
- velik prispevek zunanjih presojevalcev k napredku podjetja.

In kaj je bilo v Drogi narejenega doslej? Opravljena je bila **začetna analiza stanja obremenjevanja okolja**, na podlagi **zaključkov** te analize in ugotovljenih pomembnih okoljskih vidikov pa so bili izdelani okvirni in izvedbeni **cilji** za leto 2000 ter postavljena **plan usposabljanja in plan dvigovanja okoljske zavesti**. Pripravljen je tudi **predlog okoljske politike** in nekateri drugi predlogi sistemskih dokumentov.

Za zaključek je ga. Lenarčič poudarila, da Droga s svojo **okolju prijazno tehnologijo** že danes izpolnjuje vse **zakonodajne zahteve**. Odločitev vzpostavitve sistema ravnanja z okoljem ne pomeni, da se na tem področju do sedaj ni delalo in da se bodo v bodoče naše navade bistveno spremenile. Obstajal pa bo sistem, ki nam **bo pomagal doseči tako okoljske kot ekonomske cilje**, ki smo si jih in si jih bomo zadali.

Po zaključku seminarja, ki je postregel z obilico podatkov, nasvetov, dejstev, vprašanj, zakonov, metod...so občutki lahko precej mešani - kaj, kako, zakaj, je to res tako, je izvedljivo... Prav ti občutki pa so tisti, ki nakažejo **aktualnost, širino in pomembnost** teme.

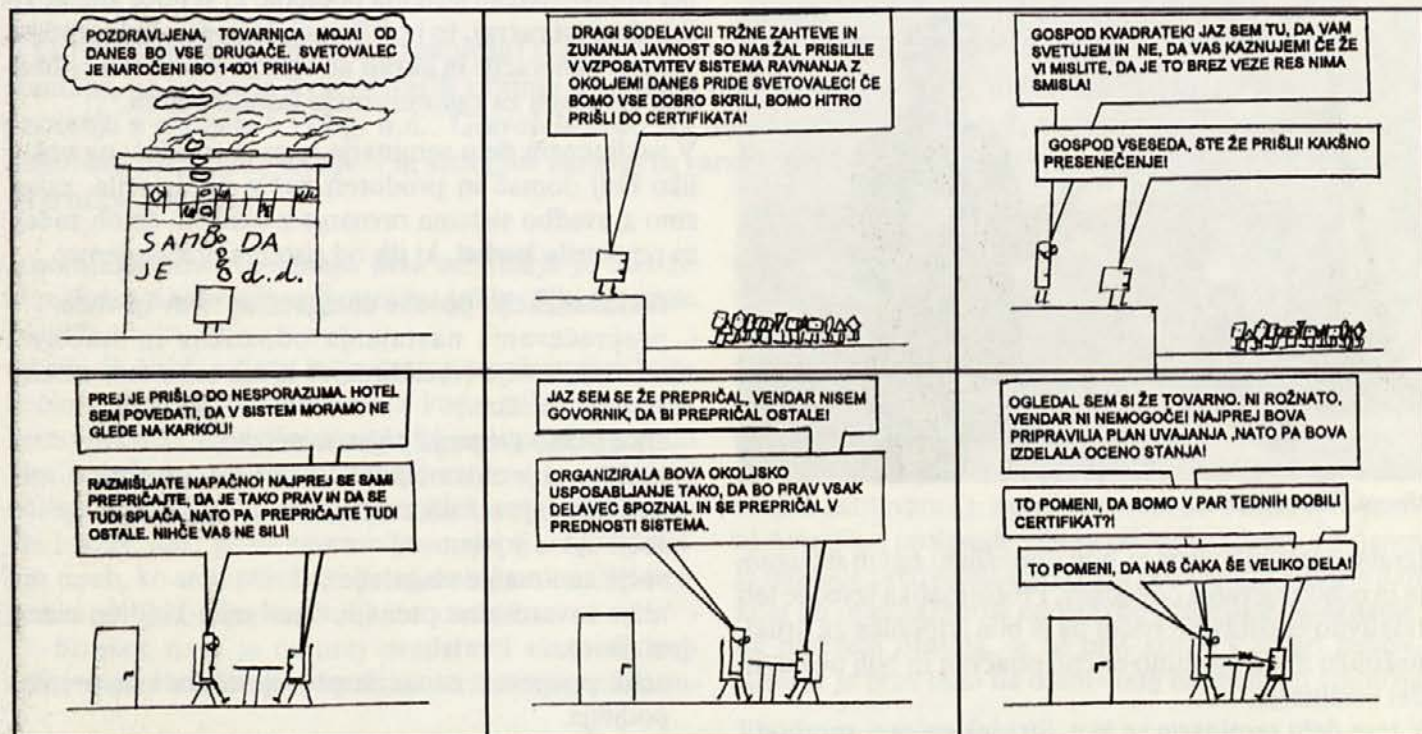
ISO 14001 je stvar **samoodločitve**, nihče nas v to ne sili. V to, da je vzpostavitev sistema ravnanja z okoljem moralno, etično in družbeno dobro dejanje, najbrž **ni dvoma**. Da se zmeraj več uspešnih podjetij odloča za ISO 14001, je **dejstvo**. Več kot utemeljeno pa lahko sklepamo, da se sistematično ravnanje z okoljem dolgoročno tudi **splača**.

Vasja REBEC

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

NOVE AVANTURE FRFRASTEGA KVADRATKA IN PODJETNEGA KROGCA

Glavni igralec: KVADRATEK - lastnik firme "SAMO DA JE d.d.", ki nima ISO standarda - 14001
 Stranski igralec: GOSPOD VSEVEDA - svetovalec za sisteme ravnanja z okoljem

SE NADALJUJE...
 Tekst in risba Vasja REBEC

KORISTNI PREDLOGI

Da ne bomo samo škodljivci...

S koristnimi predlogi se v Drogi vključujemo v sistem ravnanja z okoljem. Morda se boste vprašali, kaj ima eno opraviti z drugim. Ima, ima. Pa še koliko! Ljudje s svojim delom in že celo s tem, da živimo in dihamo, nenehno posegamo v okolje. Ponavadi najprej pomislimo nase kot na škodljivce, ki si iz narave prisvajamo njene sadove, vračamo pa le malo dobrega.

Ali veste, da smo ljudje v petsto letih pokurili polovico celotne zaloge fosilnih goriv, ki jih je skrivala mati Zemlja v svojih nedrih? In da jih bomo v naslednjih največ petsto letih še preostalo polovico? V enem tisočletju bo pogorelo vse, kar je nastajalo milijone in milijone let. V primerjavi s celotno zgodovino je to kakor bliskovit, vendar katastrofalen požar!

Smo torej za naš planet res le škodljivci? Ne, poskrbimo lahko za to, da bomo njegovi dostojni stanovalci.

In tu nastopijo koristni predlogi.

Koristni predlogi v Drogi niso samo predlogi, ki olajšujejo delo, ki znižujejo stroške in izboljšujejo kakovost, skratka taki, ki neposredno koristijo podjetju ali zaposlenim. Koristni predlog je lahko tudi vsaka pobuda, ki pripomore k varovanju okolja. Pobude, ki so koristne za okolje, so koristne za podjetje in tudi za nas! Lahko je to tudi samo vprašanje ali opozorilo na pomanjkljivost, na katero naletimo pri svojem delu, pa se nam ne zdi najbolj prijazna do okolja. Vsak tak predlog, vprašanje, opozorilo sodi na **prijavni list za koristne predloge**. Potrudili se bomo, da bo pobuda prišla do pravih ušes.

Prvi korak smo že storili: prijavne liste za koristne predloge bomo odslej tiskali na recikliran papir.

Peter FATUR

SVET DELAVCEV

PARTICIPACIJSKI DOGOVOR

Svet delavcev DROGE d.d. je v svojem programu dela za leto 2000 med drugim zapisal, da bo v tem letu predlagal PARTICIPACIJSKI DOGOVOR med Upravo in Svetom delavcev DROGE d.d..

In kaj naj bi to bilo? Gre za pisni dogovor med upravo (torej delodajalci) in svetom delavcev (organom sodelovanja delavcev pri upravljanju), s katerim se podrobneje uredijo uresničevanje pravic iz Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju ter druga vprašanja, ki jih določa navedeni zakon. Lahko pa se dogovorimo tudi za več soupravljaljskih pravic delavcev, kot jih določa zakon.

Participacijski dogovor v Zakonu

Dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju oziroma **participacijski dogovor** opredeljuje zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju na naslednji način:

"Poleg načinov sodelovanja delavcev pri upravljanju, kar se uresničuje na naslednje načine:

- s pravico do pobude in s pravico odgovorov na to pobudo,
- s pravico do obveščeniosti,
- s pravico dajanja mnenj in predlogov ter s pravico do odgovora nanje,
- z možnostjo ali obveznostjo skupnih posvetovanj z delodajalcem,
- s pravico soodločanja,
- s pravico zadržanja odločitve delodajalca, se lahko z dogovorom med SVETOM DELAVCEV in DELODAJALCEM določijo tudi drugi načini sodelovanja pri upravljanju.

Pomen in vsebina participacijskega dogovora

Participacijski dogovor je zelo pomemben akt internega urejanja področja sodelovanja delavcev pri upravljanju. Od opredelitve v zakonu ter od opredelitve v tem aktu je namreč odvisen obseg in način uveljavljanja participacije zaposlenih. Svet de-

lavcev se ne sme vmešavati v nobene postopke ali dejanja uprave, ki niso določeni v participacijskem dogovoru. Stranki participacijskega dogovora tako podrobno uredita vsa vprašanja, ki so za nemoteno delo, sožitje, dobro delovno socialno klimo in dobre poslovne rezultate najpomembnejša.

Postopek sklepanja participacijskega dogovora

Svet delavcev DROGA d.d. si je za leto 2000, kot že povedano, plansko zastavil nalogo pripraviti in sprejeti participacijski dogovor. V ta namen je imenoval odbor, ki bo tehnično pripravil gradivo, vsi člani SD pa smo se udeležili seminarja o pomenu in sprejemanju tega dogovora.

SD bo prvi delovni osnutek upravi posredoval v letošnjem juniju. Pričakujemo, da bo tudi uprava imenovala skupino za obravnavo in usklajevanje dogovora. Participacijski dogovor naj bi sprejeli najkasneje do konca leta 2000.

SKLEPI SVETA DELAVCEV V MARCU 2000

SVET DELAVCEV poziva vse zaposlene, da sodelujejo pri podajanju koristnih predlogov in tako prispevajo k varnejšemu, boljšemu in nenazadnje uspešnejšemu poslovanju družbe.

SVET DELAVCEV predlaga UPRAVI, da preuči predlog o nakupu vsaj enega apartmaja v toplicah; SD predlaga Atom-ske toplice.

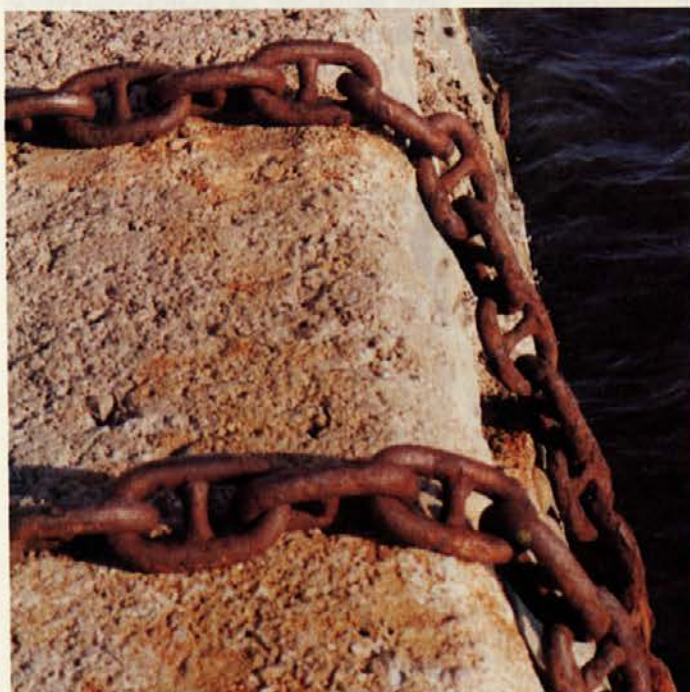
SVET DELAVCEV je za svoja predstavnika v KOMISIJI ZA VARSTVO PRAVIC DELAVCEV imenoval Ljubico ČINKL in Ernesta REBERNIKA. SD je seznanjen, da je UPRAVA v navedeno komisijo imenovala Borisa BIRSO, Petra OVNIČA, Danico KRAJNC in Vlasto ŽETKO-JUGOVEC.

SVET DELAVCEV je UPRAVI predlagal, naj se premija stimulatивно nagrajevanje obračuna po formuli: 50 % vezano na skupinsko premijo, neodvisno od doseganja dobička družbe (t.i.fiksno) in 50 % vezano na ustvarjeni dobiček družbe, obračunano z upoštevanjem korekcijskega faktorja. (Na ta način nas ne bi ulovil faktor 0 ...).

Omenjena delitev naj se izvaja začasno oziroma poizkusno do konca leta 2000, prične pa naj se z izplačilom plač za mesec marec 2000.

UPRAVA naj pristopi k spremembi metodologije izračuna korekcijskega faktorja tako, da bo le-ta bolj jasna in bodo podatki za izračun korekcijskega faktorja dostopni tudi SD.

Dragica MEKIŠ

Veriga je že mnogo stoletij simbol ujetništva; suženjstva; nesmrtno ljubezni; neuničljivih strasti; trdne pripadnosti; povezanosti; večnega prijateljstva; neobvladljive privlačnosti; negativne premoči... Kaj od tega bomo izbrali?

SINDIKAT

OB JUBILEJU SVETA OSO

V počastitev 10. obletnice ustanovitve Obalne sindikalne organizacije – Konfederacije sindikatov 90 Slovenije je v četrtek, dne 6. 4. 2000, potekala razširjena slavnostna seja Sveta OSO. Slavnostni govornik je bil predsednik OSO g. Marij Černe. Poleg sindikalnih zaupnikov in članov organov OSO so bili povabljeni tudi predstavniki članic KS 90, tujih in domačih sindikalnih central, nekdanji sindikalni funkcionarji, predstavniki občinskih obalnih institucij, političnih strank ter sredstev javnega obveščanja Na prireditvi so bila podeljena enkratna posebna priznanja najzaslužnejšim posameznikom v minulem desetletju.

Na Obali so se že od leta 1985, ko je bila luška stavka, porajale zahteve po drugačni obliki in vsebini dela sindikata. Miselnost v krogu družbeno-političnih organizacij in okostenelo vodstvo Zveze sindikatov pa ni bilo kos izzivom tistega časa. Šele nadaljni dogodki, predvsem stavke v Luki, Tomosu in vedno večje nezadovoljstvo delavcev in vloga sindikata v sistemu delavskega samoupravljanja, ki je bilo v zatonu, so pripomogli, da je v letu 1990 Obalna sindikalna organizacija izstopila iz takratne Zveze sindikatov. Na zadnjem skupnem kongresu ZS se ni upoštevalo naših pobud in zahtev po kadrovske spremembah pri vodenju organizacije. To je bil jasan znak, da ZS ostaja z istim vodstvom in enako sindikalno politiko. Vsa ta dogajanja pa so bila vzrok združitve vseh treh občinskih sindikalnih svetov v enotno Obalno sindikalno organizacijo – Konfederacijo sindikatov 90 Slovenije.

Po preteku desetih let smo od zastavljenih ciljev dosegli naslednje:

- Ustanovili smo Konfederacijo 90 Slovenije, ki je po velikosti tretja v Sloveniji, z namenom, da lahko sodelujemo na najvišji državni ravni, v socialno ekonomskem svetu, pri nastajanju in sprejemanju KP, na področju plačne politike, pri razni zakonodaji, šolski in pokojninsko invalidski reformi, zdravstveni reformi...
- Smo politično in finančno neodvisni in smo edini sindikat v Sloveniji, ki je sprejel kodeks, v katerem opredeljuje način sodelovanja s političnimi strankami.
- Imamo sindikalno-pravno službo, ki nudi svoje usluge članom v sindikalnih pisarnah v Portorožu, Izoli, Kopru in Sežani, strokovne službe pa so sindikalnim zaupnikom in članom dosegljive ob vsakem času.
- Izobražujemo sindikalne aktiviste z raznimi seminarji, ki zajemajo splošne teme, vodimo pa tudi usmerjene seminarje, ki so specifični za določena področja in dejavnosti. Pri tem pa svojo nalogo opravi tudi sindikalni časopis MEDIUM.
- S sindikalnimi zaupniki v podjetjih nam je uspelo v več kot polovici podjetij doseči ugodne pogoje v podjetniških kolektivnih pogodbah, v ostalih pa smo zahtevali, da naj uredijo ustrezne akte, ki so predpisani z zakoni. Ogromno dela je bilo vložene na področju pogojev dela, varstva in zdravja pri delu, plačilni politiki, zaposlovanju za določen čas...
- Razvili smo sodelovanje s kolegi vseh treh italijanskih central, avstrijskimi, hrvaškimi sindikati in nekaterimi drugimi specializiranimi inštituti v svetu. Kjerkoli deluje naš sindikat pa je pomembno tudi sodelovanje z župani, območno GZ, občinsko obrtno zbornico, inšpekcijsko službo, Zavodom za zaposlovanje, Zavodom za invalidsko in pokojninsko zavarovanje....
- Aktivno sodelujemo v okviru slovensko-flamskega projekta Stra-

tegija in regionalnega in prostorskega razvoja Slovenske Istre z regionalnim razvojnim programom, ter smo eni od podpisnikov Pisma o nameri sodelovanja pri vprašanih regionalnega razvoja Slovenske Istre.

Tudi v bodoče vidim našo OSO – KS 90 Slovenije v takšni organiziranosti kot danes, seveda s povečanim številom članov, z okrepljenimi republiškim odbori dejavnosti, z močnimi strokovnimi službami, ki bodo kos državnim uradnikom, GZ, raznim združenjem delodajalcev.... Več pozornosti moramo posvetiti izobraževanju in sindikalnemu osveščanju zaposlenih. V bodoče moramo spremeniti odnos do socialnega partnerstva: socialno partnerstvo da, a ne na škodo delavcev. Država in delodajalci ne morejo po tako nizki ceni kupovati socialni mir!

Alenka KUBIK

*Iz veka v vek, iz roda v rod
krvi gre tek, duh išče pot.* (O. Župančič)

Foto: Jadran RUSJAN

AKTUALNA TEMA

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

KAKO SE BOMO UPOKOJEVALI PO NOVEM...

Pravice na podlagi invalidnosti

V današnjem prispevku bomo bolj podrobno predstavili nov sistem invalidskega zavarovanja.

Invalidsko zavarovanje je v okviru sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja pomemben del z ustavo z jamčenega varstva invalidov v naši državi, vendar je izvajanje novega sistema invalidskega zavarovanja praktično v celoti **odloženo na 1. januar 2003**. Razlog za odložitev uveljavitve tega dela zakona je v neprilagojenosti zakonodaje na drugih področjih (delovna razmerja, zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti, itd.).

Odločitev uporabe novih določb zakona, ki so začele veljati s 1. 1. 2000, pa ne velja za način določanja pokojninske osnove in odmero invalidske pokojnine. Navedene določbe se razlikujejo od doslej veljavnih.

V novem zakonu je v ospredju funkcija **poklicne rehabilitacije** kot glavni instrument za ponovno vključitev delavcev, pri katerih je zaradi zdravstvenega stanja nastopila zmanjšana delovna zmožnost, v delovni proces. Sam potek rehabilitacije, pogoji in višina nadomestil, do katerih bodo upravičeni invalidi po novem, so zasnovani tako, da ne le **spodbujajo**, temveč predvsem zaradi svojih materialnih posledic do določene mere tudi **silijo** delovnega invalida v **iskanje ustrezne zaposlitve**.

Z novo ureditvijo se bo spremenil tudi doslej veljavni način zagotavljanja sredstev za invalidsko zavarovanje. Uvedeni bosta **ločena prispevna stopnja za invalidsko zavarovanje in posebna stopnja za primere poklicne bolezni in poškodbe pri delu**, ki bosta za delodajalce različni.

Novi zakon prinaša tudi **novi definiciji invalidnosti**: Če se je zaradi sprememb nastalih v zdravstvenem stanju, ki jih ni mogoče odpraviti z zdravljenjem oziroma ukrepi medicinske rehabilitacije, ugotovljenih po določbah tega zakona, zavarovancu zmanjšala zmožnost za zagotovitev oziroma ohranitev delovnega mesta oziroma za poklicno napredovanje.

Nova definicija zajema štiri povsem različne stopnje invalidnosti:

Splošna nezmožnost za delo, poklicna nezmožnost za delo, zmanjšana zmožnost za delo in omejena zmožnost za delo. Te stopnje so izražene z ustreznimi kategorijami, ki imajo v primerjavi s prejšnjo ureditvijo drugačen pomen.

KATEGORIJE:

1. **kategorija invalidnosti**; tukaj je podana splošna invalidnost, za katero se šteje nezmožnost za opravljanje organiziranega pridobitnega dela.
2. **kategorija invalidnosti**; sem bodo razvrščeni delavci, pri katerih je podana poklicna invalidnost, in sicer kadar je delavčeva delovna zmožnost za opravljanje njegovega poklica zmanjšana za 50% ali več.
3. **kategorija invalidnosti**; sem bodo razvrščeni delavci z zmanjšano zmožnostjo za delo (delavec lahko določeno delo opravlja vsaj s polovico polnega delovnega časa - po starem II. kat. invalidnosti) in z omejeno zmožnostjo za delo (delavec lahko še dela v poklicu s polnim delovni časom, vendar pa ni več zmožen opravljati dela na delovnem mestu, na katerega je razporejen).

Pomembna za razumevanje gornjih kategorij je **definicija poklica delavca** in kdaj je pri delavcu podana **preostala delovna zmožnost**:

- **poklic zavarovanca**: sem ne bo štelo le delo na delovnem mestu, na katerega je delavec razporejen, temveč vsa dela, ki ustrezajo delavčevim telesnim in duševnim zmožnostim, za katera ima ustrezno strokovno izobrazbo, dodatno usposobljenost in delovne izkušnje. **Obstoj invalidnosti se ne bo več ugotavljalo glede na zmožnost delavca, da opravlja svoje delo, temveč bo odločilen njegov poklic.**
- **preostala delovna zmožnost**: ugotavljala se bo pri razvrstitvi delavcev v 2. in 3. kategorijo invalidnosti.

Tudi nova ureditev invalidskega zavarovanja ohranja dosedanja kvalifikacijsko vzročnost, ki vplivajo na nastanek invalidnosti.

Vzroki za invalidnost:

- posledica poškodbe pri delu,
- poklicne bolezni,
- poškodba izven dela,
- bolezni.

Vzroki nimajo enake teže. Če je **invalidnost posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni**, veljajo tudi po novi ureditvi za pridobitev in odmero invalidske pokojnine **ugodnejši pogoji**.

Invalidska pokojnina

Pravico do invalidske pokojnine ima delavec, pri katerem je predhodno ugotovljena 1. kategorija invalidnosti, v primeru, ko je invalidnost nastopila po dopolnitvi predpisane starosti, pa tudi s podano 2. in 3. kategorijo invalidnosti. Pri 2. kategoriji invalidnosti pridobi delavec invalidsko pokojnino, če brez poklicne rehabilitacije, ki mu ni več zagotovljena, ker je dopolnil 50 let starosti, ni zmožen za drugo delo. V primeru 2. in 3. kategorije invalidnosti lahko pridobi invalidsko pokojnino, če mu ustrezna zaposlitev oziroma praznoreditev ni več zagotovljena, ker je ob nastanku invalidnosti dopolnil 63 let starosti (moški) oziroma 61 let (ženska).

Odmera invalidske pokojnine

Invalidska pokojnina se odmeri od pokojninske osnove enako kot starostna, to pomeni odmero v višini 72,5%. Uveljavitev odmere invalidske pokojnine po novem (po prejšnjih predpisih je inv. pokojnina znašala 85% pokojninske osnove) bo **postopna**, uveljavljena v **25-ih letih**.

Novost pri odmeri invalidske pokojnine je tako imenovana **prišteta doba**, ki nadomešča dosedanja dodatek na invalidnost, ki je zagotavljal delavcu višji znesek invalidske pokojnine od zneska, določenega zgolj na podlagi dopolnjene pokojninske dobe. Prišteta doba je fik-

AKTUALNA TEMA

tivno obdobje, ki se doda dejansko dopolnjeni pokojninski dobi.

Dolžnosti delodajalca

Zakon nalaga delodajalcem vrsto **obveznosti v zvezi z zagotavljanjem pravic delavcem**, ki so pridobili pravice iz naslova invalidnosti. Delodajalec bo moral takega delavca praviloma obdržati v delovnem razmerju in ga ustrezno prerazporediti. Pri tem pa bo moral upoštevati mnenje invalidske komisije o primernosti novega dela oziroma delovnega mesta glede na zavarovančevo preostalo delovno zmožnost.

Prenehanje delovnega razmerja delovnemu invalidu

Zakon določa primere, ko lahko delodajalec **odpove pogodbo o zaposlitvi delavcu**, ki je pri njem v delovnem razmerju in je na podlagi zmanjšane delovne zmožnosti pridobil pravice iz invalidske

ga zavarovanja. Zakon predvideva objektivne in subjektivne razloge. Objektivni razlogi izhajajo iz dejanskih možnosti delodajalca, da delovnemu invalidu zagotovi ustrezno delo, subjektivni razlogi pa pogojujejo ravnanje delavca, ki je pridobil pravice, pa ni izpolnil obveznosti, ki so mu bile naložene v zvezi z uresničevanjem pravic, pridobljenih na podlagi 2. oziroma 3. kategorije invalidnosti. Za ugotavljanje utemeljenosti prenehanja pogodbe o zaposlitvi je določena **posebna komisija**, sestavljena iz predstavnikov inšpektorata za delo RS, ZPIZ, Zavoda za zaposlovanje, delodajalca in sindikatov.

Kontrolni pregledi

Novi zakon, z razliko od starega, določa tudi **obveznost kontrolnih pregledov** zdravstvenega stanja delavcev, ki so pridobili pravice na podlagi invalidnosti,

praviloma za zavarovance pred dopolnjenim 45 letom starosti na vsakih 5 let.

Uživanje pravic na podlagi preostale delovne zmožnosti, pridobljene po prejšnjih predpisih

Uživalcem pravic, pridobljenih po predpisih, veljavnih do 31. 12. 2002 je s prehodno določbo zakona zajamčena ohranitev vseh pridobljenih pravic tudi po 1. 1. 2003. Pridobljene pravice se torej ne bodo spreminjale v pravice, ki jih določa ta zakon, niti po uradni dolžnosti, niti na zahtevo upravičenca.

Denarna nadomestila, ki so bila pridobljena na podlagi do sedaj veljavnih predpisov, pa se bodo usklajevala na način, ki ga določa ta zakon za usklajevanje pokojnin.

Marjeta KOŠTOMAJ

LETNI OSEBNI POGOVOR

Odkriti pogovori - pot do dobrih medsebojnih odnosov

Kot že veste, smo lansko leto v Drogi uvedli sistem 'Letnih osebnih pogovorov' (LOP). Ker je projekt obsežen (predvsem zaradi tega, ker nas je v Drogi veliko), smo se odločili, da ga bomo uvedli v več stopnjah. V letošnjem letu smo opravili že tretji krog izobraževanja za njegovo izvedbo. Od udeležencev smo pridobili veliko informacij o tem, kako so potekali njihovi pogovori v lanskem letu, kje so imeli največ težav in s čim so bili najbolj zadovoljni. Ker bomo prej ali slej morali pogovor opraviti vsi, vam navajam nekaj utrinkov in ugotovitev, ki pričajo o tem, da ta pogovor le ni tak "bavbav" in nam lahko velikokrat stvari izboljša.

Pozitivne izkušnje:

- sproščeno vzdušje na pogovoru
- možnost za izražanje svojih misli in idej
- vodja si je vzel čas zame
- vodja me je *poslušal*
- *svetoval*, kako odpraviti napake
- *iskren* in prijazen razgovor
- *pregled* nad opravljenim delom (feedback)
- *dogovor o ciljih* - osebnih in poklicnih
- poglobil se je v moje težave
- dobra *komunikacija*

Stvari, ki jih je treba izboljšati:

- *prekinitve* med pogovorom
- *formalen proces*
- neprimerne *kritike*
- prepozno obvestilo o času pogovora
- *nedorečene* misli, želje in predlogi

Kot vidimo, se **glavna cilja** 'Letnega osebnega pogovora' pojavljata v vseh pričanjih:

- veliko sodelavcev je pridobilo mnenje o lastnem delu v preteklosti in doreklo jasne cilje za prihodnost (vizija),
- kot smo si v fazi razvoja pravilno predstavljali, je razgovor tudi **priložnost za izboljšanje odnosov** med vodjo in sodelavci.

Nekaj je tudi stvari, ki jih je treba izboljšati, vendar naj nam to ne bo ovira, saj ima vsaka stvar v življenju svoje dobre in slabe plati, s katerimi se moramo spopasti.

Veliko uspeha pri nadaljnjih pogovorih!

Silvija BENČIČ

KADROVSKE NOVICE

ZAPOSLENOST V MARCU 2000

31. 3. 2000 je bilo zaposlenih 619 delavcev, od tega 296 moških in 323 žensk. V DROGA d.o.o. BUJE je bilo zaposlenih 25 delavcev, v SOLINE, Pridelava soli, d.o.o. pa 22 delavcev.

Prihodi delavcev:

V marcu smo sprejeli 1 novega sodelavca-pripravnika za določen čas, in sicer v štabnih službah; študij je namreč zaključil naš študent Mitja Križman, univ. dipl. kemik.

Odhodi delavcev:

V marcu ni nikomur prenehalo delovno razmerje.

V APRILU PRAZNUJEJO OKROGLE OBLETNICE

10 - letniki

Ksenija BOŽIČ iz PC Zlato polje

20 - letniki

Ciril MAJERIČ iz PC Začimba

Safija KALTAK iz PC Argo

Mirjana FONDA iz PC Začimba

Jožica JURKOVIČ iz PC Gosad

30 - letniki

Marija GREGORIČ iz PC Začimba

Anica LESNIKAR iz PC Gosad

NAŠIM SLAVLJENCEM ČESTITAMO IN NAZDRAVLJAMO OB DELOVNEM JUBILEJU!

Jubilejne nagrade se izplačujejo na osnovi 3. točke 50. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe.

Kadrovske novice

Foto: Dragica MEKIŠ

V SPOMIN

V začetku letošnjega aprila je za vedno odšel VINCENCIJ JESENKO, bolj znan kot Vinko, upokojenec DROGE d.d., in oče Vinka Jesenka, zaposlenega v PC Začimba.

Vincencij se je v DROGI zaposlil leta 1972, in sicer v skladišču surovin, ki ga je takrat vodil že pokojni Ciril Velikajne. Upokojil se je leta 1983, potem ko je nekaj

let delal kot vratar, saj mu je zdravje že takrat nagajalo. In kako tudi ne bi!

Bil je namreč doma iz Idrška pri Idriji. Kot mladenič se je zaposlil v rudniku živega srebra. Že takrat pa se je vedelo, da je živo srebro za zdravje zelo nevarno, zato se je odločil poiskati kruh drugje.

Iz Luke Koper so prihajala vabila za delo, a leta 1960 se je Vinko odločil za delo v rudniku črnega premoga v Sečovaljah, kjer so ravno tako potrebovali delovno moč.

Po nekaj letih so rudnik črnega premoga zaprli in Vinko se je zaposlil v kamnolomu v Kaštelu, ki je tudi kmalu zaprl svoja vrata. Leta 1972 se je zaposlil v Začimbi, kjer je ostal do upokojitve. Jesen življenja je mirno preživel z ženo, edinim sinom in dvema vnukoma.

Naš pokojni sodelavec Vinko je bil eden od tistih malih ljudi, ki so v bistvu velike osebnosti, saj živijo mirno v svojem svetu in pustijo tudi drugim živeti ...

D.M.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega Saša Čelharja se iskreno zahvaljujemo vsem sedanjim in nekdanjim sodelavcem z Droge Portorož za tople besede sožalja, za cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Franc Čelhar s starši

ZAHVALA

Ob smrti očeta in tasta, Vincencija Jesenka, se zahvaljujemo vsem sodelavcem v Začimbi za izraženo sožalje. Zahvaljujemo se Drogi d.d. za podarjeno cvetje. Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili k njegovemu zadnjemu počivališču.

Vinko in Majda Jesenko

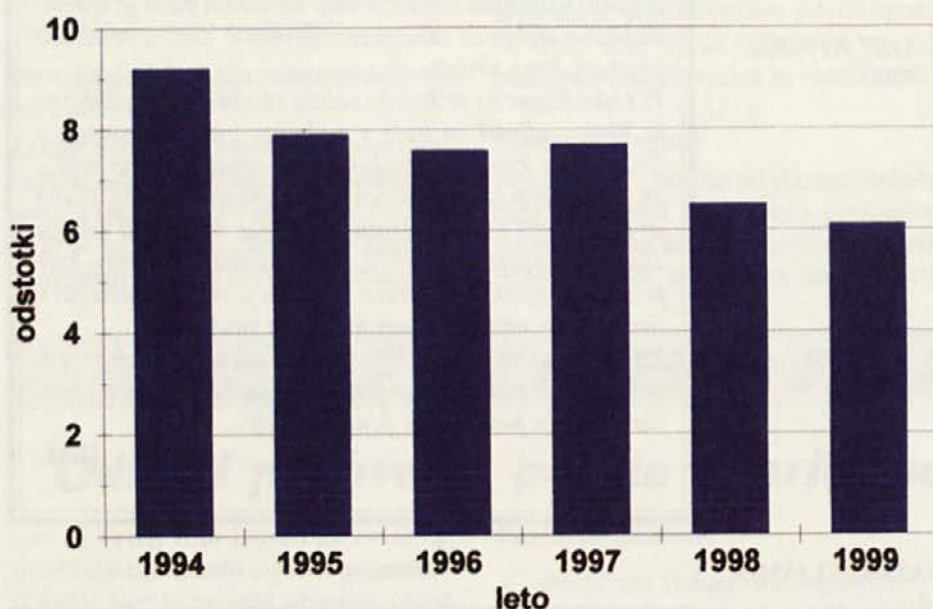
DELO IN ZDRAVJE

NAŠE ZDRAVJE SE IZBOLJŠUJE

Ni lepšega v našem življenju kot biti zdrav. Slednje pa nesporno ugotovimo šele ko zbolimo. V času dobrega počutja, torej kadar smo zdravi, pa le tu in tam izjavimo, da bi bilo treba zase kaj narediti... Ta "zase" z drugo besedo pomeni "poskrbeti za svoje zdravje".

Dobro je vedeti, da vendarle ni nikoli prepozno karkoli koristnega narediti za svoje zdravje. Prav tako niso nikoli zaprte možnosti zato pa - saj veste, zdrava prehrana, vitamini, svež zrak, gibanje in sprehodi in nič stresov!

**Odsotnost z dela v letih 1994-1999
v Drogi d.d.**

Naslov / Leto	1994	1995	1996	1997	1998	1999
DROGA d.d.	9,2	7,9	7,58	7,69	6,5	6,11

preko 100 drogovcev cepilo proti tej zoprni zimski nadlogi. Najmanj smo bolni avgusta, takrat smo na dopustu in nas delovne težave ne obremenjujejo.

Na razpolago so tudi prikazi odsotnosti zaradi bolezni po PC in službah. Med PC vztrajno vodi Začimba, zelo blizu je PC Argo (izjema je PC Soline v letu 1998), so pa tudi v PC Zlatem polju bili v letu 1999 pogosteje bolni kakor leto poprej.

Če pogledamo še zadnjo tabelo, lahko ugotovimo, da se bolniška odsotnost z dela v DROGI počasi (a vendarle) zmanjšuje. Posebnih raziskav v DROGI ne delamo, a v Sloveniji so bile že narejene. Kaj je pravzaprav tisto, kar bi zmanjšalo bolniško odsotnost, če raziskave ugotavljajo tudi to, da na bolniško odidemo kadar smo na delu slabe volje, predvsem zaradi slabih med-

V nadaljevanju, če ste za to, si lahko ogledate prikaz naše odsotnosti z dela zaradi bolezni:

ODSOTNOST Z DELA V LETIH 1998 in 1999 V DROGI

V primerjavi z letom 1998 se je odsotnost zaradi bolezni v letu 1999 zmanjšala. Resda le za 0,39 %, a se je zmanjšala. Torej ni porasla.

Ugotovimo lahko tudi, da smo še vedno najbolj bolni v februarju, torej nas gripa obišče. Zanimivo bo videti, kako bo v letu 2000, ko se nas je

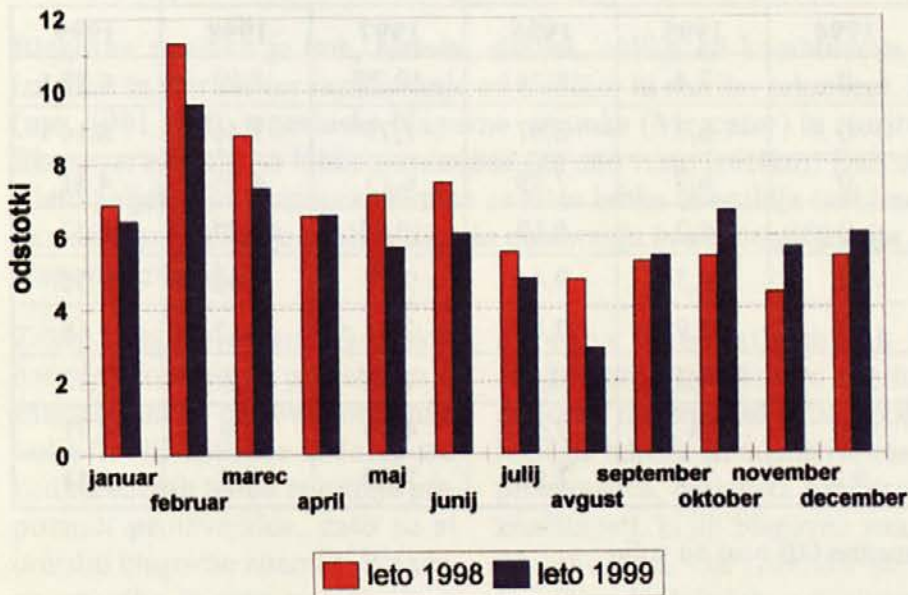
ODSOTNOST Z DELA ZARADI BOLEZNI V LETU 1998 IN 1999 V DROGI d.d. (v %)

Mesec	1998	1999
januar	6,9	6,42
februar	11,34	9,65
marec	8,78	7,34
april	6,56	6,59
maj	7,14	5,7
junij	7,49	6,07
julij	5,58	4,83
avgust	4,8	2,91
september	5,29	5,46
oktober	5,43	6,68
november	4,44	5,68
december	5,42	6,07
povprečje	6,5	6,11

DELO IN ZDRAVJE

**Odsotnost z dela v letih 1998 in 1999
v Drogi d.d.**

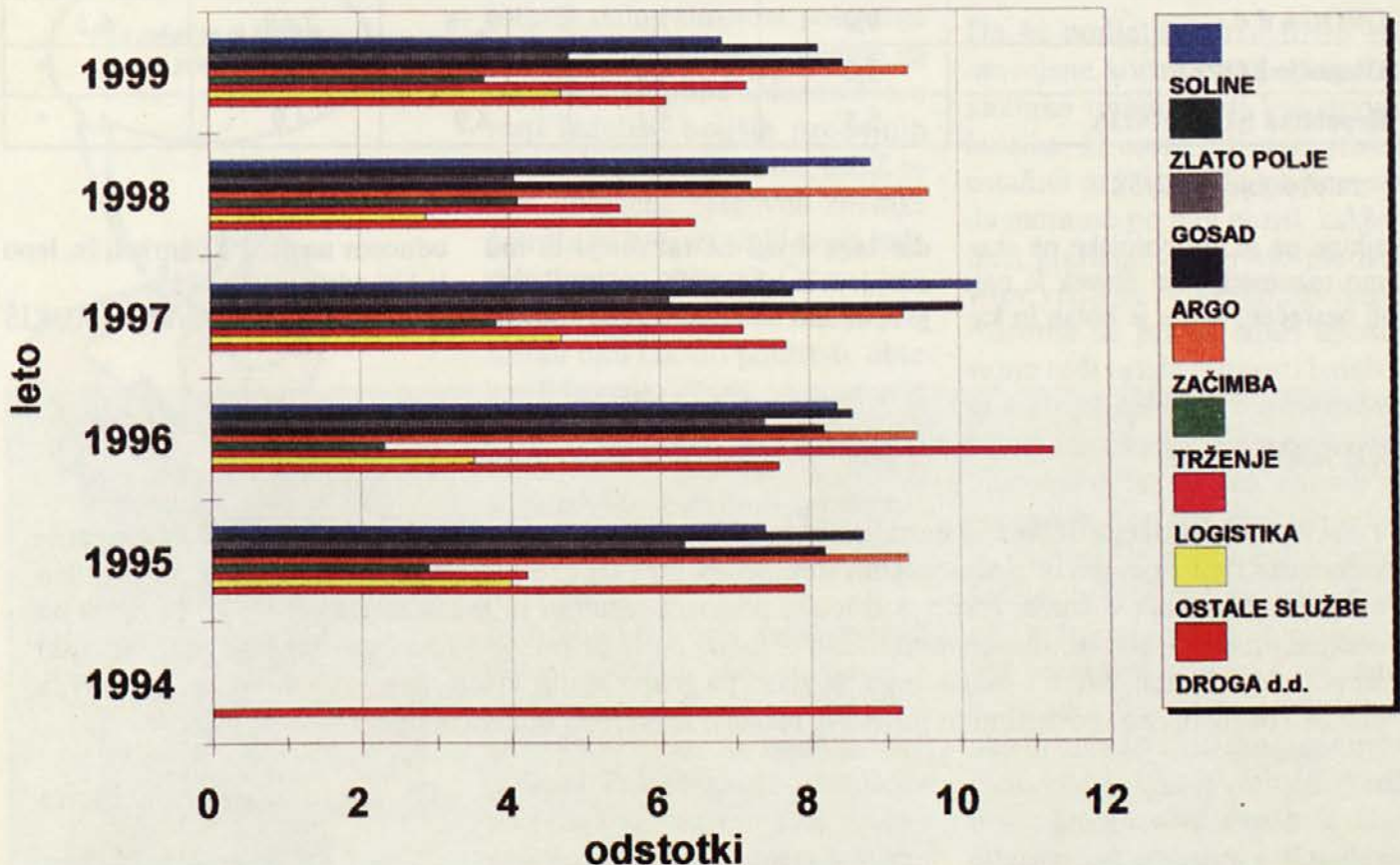

sebojnih odnosov, bodisi med sodelavci, bodisi z nadrejenimi, ali pa da se ne strinjamo z organizacijo dela?

Naj ostane pri vprašanjih. Za zaključek pa navedem ugotovitve **prof. dr. Kožarja**, katerega sem ga že večkrat citirala, in ki pravi naslednje:

- bolniška odsotnost ni nepomemben pojav in zanj ni škoda časa,
- zdravstveni absentizem (tako se bolniški reče strokovno) ni le problem delodajalca, pač pa tudi zdravstvenega zavarovanja (bolniška nad 30 dni...),
- zabloda je mnenje, da je bolniška neobvladljiv problem (uspešna gospodarska družba ima manj bolniške kot slabša podjetja).

**Odsotnost z dela v letih 1994-1999
po PC/službah Droge d.d.**

DELO IN ZDRAVJE**ODSOTNOST Z DELA ZARADI BOLEZNI V LETIH 1994 DO 1999
PO PC/SLUŽBAH DROGE d.d**

OE / Leto	1994	1995	1996	1997	1998	1999
SOLINE	0	7,4	8,36	10,25	8,83	6,87
ZLATO POLJE	0	8,7	8,57	7,79	7,46	8,14
GOSAD	0	6,3	7,39	6,13	4,06	4,81
ARGO	0	8,2	8,19	10,05	7,24	8,47
ZAČIMBA	0	9,3	9,44	9,27	9,62	9,35
TRŽENJE	0	2,9	2,32	3,81	4,12	3,68
LOGISTIKA	0	4,2	11,27	7,13	5,5	7,17
OSTALE SLUŽBE	0	4	3,52	4,69	2,9	4,71
DROGA d.d.	9,2	7,9	7,58	7,69	6,5	6,11

OPOMBA: za leto 1994 podatki za posamezne OE niso na voljo

**ODSOTNOST Z DELA ZARADI BOLEZNI V LETIH 1994 DO 1998 V DROGI d.d.,
OBMOČJU KOPER in REPUBLIKI SLOVENIJI**

Naslov / Leto	1994	1995	1996	1997	1998
DROGA d.d.	9,2	7,9	7,58	7,69	6,5
Območje KOPER	5,3	4,4	4	4	4 *
Republika SLOVENIJA	5,3	5,1	4,9	4,9	4,6 *

* = za obdobje I.-IX./98

Najhuje pa je, da bolniške ne skušamo razumeti, kajti človek je najbolj nesrečen, kadar je bolan in ka-

dar tega drugi ne razumejo in mu očitajo... In nenazadnje še to: človek je resnično bolan tudi zaradi slabih

odnosov na delu. Kakorkoli že, lepo je biti zdrav!

Dragica MEKIŠ

OPRAVIČILO

Po sklepu uredniškega odbora bi morali v tokratni številki predstaviti Drogen Marketing, da bi vse zaposlene seznanili z novimi organizacijskimi spremembami v tej enoti. Toda glede na ostala tekoča in zelo aktualna dogajanja v družbi (sklic skupščine, poslovni rezultati in razna nujna obvestila) in glede na omejen prostor v glasilu, smo se morali, žal, odločiti, da že pripravljeno predstavitev objavimo v majski številki. Vsem zaposlenim v marketingu, še zlasti pa gospe Majdi Vlačič, ki je izjemno dobro pripravila članek (pogovori z zaposlenimi in povezava teksta), se iskreno opravičujemo.

Glavna in odgovorna urednica

TRŽNE RAZISKAVE

BLAGOVNA ZNAMKA

Ali gre res samo za precenjeno ime in marketinško pogruntavščino?

Blagovna znamka je ime, termin, simbol, oblika ali kombinacija tega in služi identifikaciji ponudnika izdelkov in storitev ter razlikovanju od izdelkov in storitev tekmecev. Ločimo blagovne znamke proizvajalcev (npr. 1001 cvet), trgovinske blagovne znamke (Mercator) in storitvene blagovne znamke (Mc Donald's). Blagovne znamke so lahko posamične (za eno vrsto izdelkov: Barcaffè) ali družinske (za več vrst izdelkov: Zlato polje). Kot blagovna znamka se sicer lahko uporablja tudi ime proizvajalca, vendar je njegov prvotni namen identificiranje proizvajalca in poslovanja in ne identifikacija in razlikovanje proizvodov, čemur služi blagovna znamka.

Zakaj so blagovne znamke sploh nastale? Posamezna podjetja so si zaželela, da bi njihovi potrošniki bolje ločili njihove izdelke od konkurenčnih ter da bi hitreje prepoznali proizvajalca, zato so si omislili blagovne znamke. Blagovna znamka je zato potrošnikom olajšala izbor izdelkov, znižala tveganje slabega nakupa ter omogočila boljšo preglednost trga. Ko se je

uporaba blagovnih znamk za označevanje izdelkov in storitev dodobra razširila, so prišle, poleg lažjega izbora in identificiranja proizvajalca, do izraza tudi druge značilnosti, ki jih blagovna znamka omogoča. Ob izdelkih so se izoblikovala določena pričakovanja, in sicer so stalna kakovost in prilagajanje te kakovosti tehnološkemu razvoju in zahtevam potrošnikov. Uveljavljena blagovna znamka tako potrošnikom pogosto zagotavlja stalno kakovost, poleg tega pa največkrat povzema številne, za kupca pomembne informacije o vrsti izdelka, boljših prodajnih storitvah, prihranku časa, itd. Z izbiro določene blagovne znamke potrošniki tudi izražajo svojo individualnost in izvirnost. Če smo bolj konservativne narave, bomo prej izbrali tudi takšno pohišstvo, obleko ali frizerja. Včasih pa pomenijo blagovne znamke tudi družbeni status in utrditev podobe o sebi. To je še posebej pomembno in prisotno pri nakupu avtov.

tekmecev, pridobivanje zvestih kupcev, ustvarjanje ovir za nastop tekmecev s podobnimi izdelki, večjo moč pri pogajanjih s trgovci, tesnejši stik s potrošniki, večji dobiček, oblikovanje dobrega imidža o podjetju, itd. Sama blagovna znamka je tudi sredstvo oglaševanja, saj prispeva k utrditvi proizvoda v spominu potrošnikov in s tem k večji verjetnosti, da bo potrošnik ta izdelek tudi kupil.

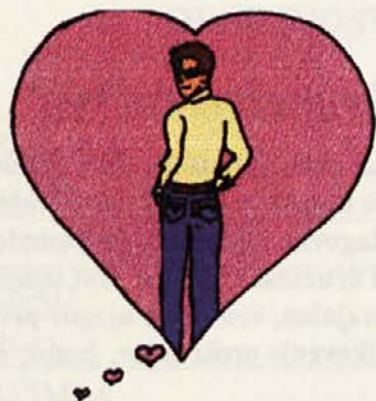
Da bi podjetje lahko užilo vse omenjene koristi, mora blagovno znamko obravnavati kot prvino izdelka, ki mora biti usklajena z ostalimi prvini. To pa pomeni, da moramo pri tem paziti, kakšno ime, grafično in barvno predstavitev, vrsto ter strategijo izberemo, oziroma da pri tej izbiri upoštevamo tudi ostale lastnosti izdelka, ki tudi prispevajo k uspešnemu izdelku in uspešnemu trženju: vsebino, kakovost, design, embalažo, garancijo, dostavo, plačilne pogoje, montažo in ponakupne storitve. Izdelek in blagovna znamka sta na trgu uspešna le, če sta uspela **pritegniti pozornost kupcev**. Zato mora biti blagovna znamka privlačna za oko in uho, izražati mora osnovno idejo in imeti mora trajnejšo vrednost. **Dolgoročni uspeh** je tako odvisen od **stalnega prilagajanja**

Uporaba blagovne znamke nudi določene koristi tudi proizvajalcu, zlasti če proizvaja kakovostne izdelke in če je blagovna znamka uveljavljena. Poleg tega, da identificira proizvajalca, mu omogoča pravno zaščito pred kopiranjem s strani

TRŽNE RAZISKAVE

"Tudi jaz si moram kupiti Levi's kavbojke?"

spremenljivim potrebam in željam porabnikov.

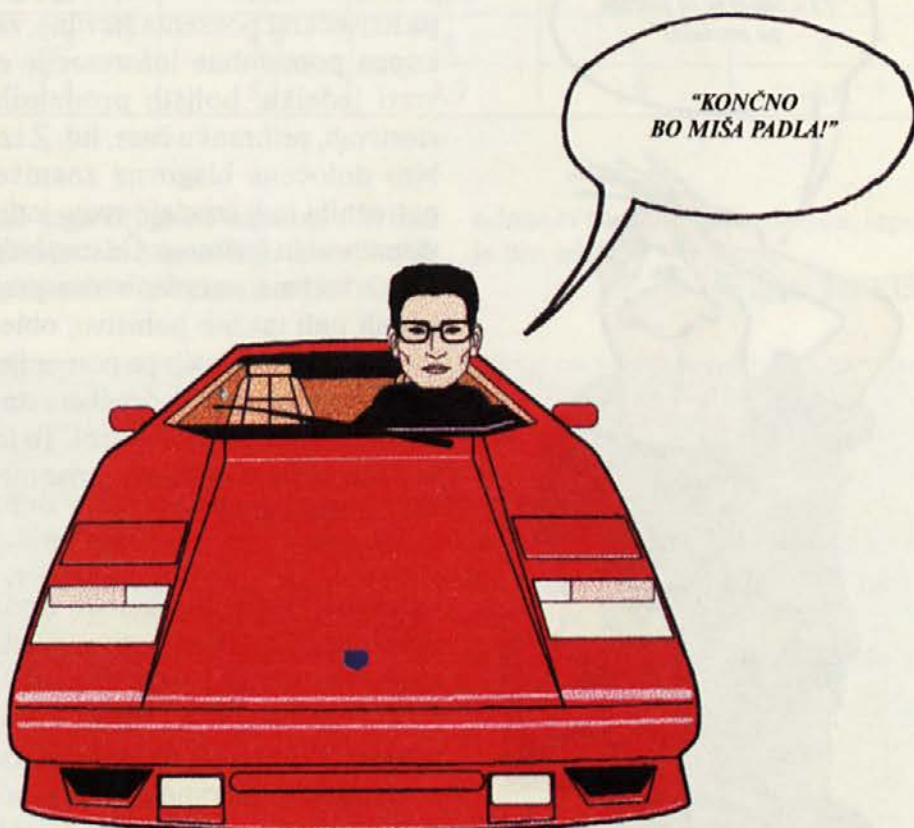
Danes pomenijo blagovne znamke velik del finančnega premoženja podjetij in mnogokrat predstavljajo celo večinski del le-tega. Trendi na področju blagovnih znamk kažejo, da tradicionalne znamke izgubljajo svoj pomen na račun blagovnih znamk, ki so bolj prilagajene majhnim tržnim segmentom (skupinam potrošnikov) in imajo krajšo življenjsko dobo. To pomeni, da zaradi vedno hitrejšega spreminjanja razmer na trgih, veliko blagovnih znamk 'živi' samo nekaj let ali mesecev. Njihovo vrednost vedno določajo potrošniki. Ta je višja, čim večja sta zaupanje potrošnikov in zvestoba potrošnikov blagovni znamki. Vrednost blagovne znamke je zato odvisna od predstave potrošnikov o blagovni znamki. Z raziskavami preverjamo:

ka potrošnika v primerjavi z blagovnimi znamkami konkurentov

2. Pomen oz. splošno stališče potrošnika do blagovne znamke.
3. Tip uporabnika. Potrošnik kupuje in uporablja izdelke, ki odražajo predstavo, ki jo ima o sebi.
4. Tipične situacije, v katerih se izdelek uporablja. Kavobarcaffe potrošniki najpogosteje pijemo zjutraj, doma, ob klepetih s prijatelji in sodelavci, itd.
5. Storitve, ki jih potrošnik prejme ob nakupu (npr. pri nakupu avta je to garancija).
6. Funkcionalne lastnosti, ki jih potrošniki pripisujejo izdelkom z blagovno znamko ali s katerimi so seznanjeni. Vprašanja o tem, čemu služijo po-

samezni izdelki, nam lahko potrdijo znane in odkrijejo nove razloge za nakup.

7. Čustveni odnos - potrošniki npr. označijo neko blagovno znamko za toplo ali hladno. Vse, kar je povezano z blagovno znamko, temelji tudi na asociacijah. Le-te odražajo domišljjsko sliko, ki jo pri kupcu priključuje blagovna znamka. Lahko so pozitivne in ugodne ali pa negativne oz. neugodne. Asociacije tudi vplivajo na nakup izdelka.
8. Lojalnost blagovni znamki, ki kaže pripravljenost potrošnikov vztrajati pri blagovni znamki, tudi ob spremembi cene ali lastnosti izdelka. Ta zvestoba temelji na preteklih izkušnjah. Lojalnost zmanjšuje tveganje pri uvajanju novih izdelkov. Starejši potrošniki

1. Podobo in dimenzije vrednosti naših blagovnih znamk z vidi-

TRŽNE RAZISKAVE

Lojalka v krizi

naj bi bili bolj lojalni. Če je potrošnik v zadnjem letu (-ih) kupoval le kavo Barcaffé, potem lahko ta podatek uporabimo kot pokazatelj visoke zvestobe blagovni znamki Barcaffé.

9. Zavedanje blagovne znamke, kjer je bistveno potrošnikovo povezovanje blagovnih znamk z ustreznimi izdelki. Je pogoj za upoštevanje blagovnih znamk v nakupnem procesu. Zavedanje lahko npr. merimo tako, da potrošnike vprašamo, katere blagovne znamke določene vrste izdelkov 'jim pridejo najprej na misel' (spontani priklic), katere od navedenih blagovnih znamk poznajo (pomagani priklic), itd.

10. Zaznana kakovost izdelka z blagovno znamko je "potrošnikova ocena splošne kakovosti ali superiornosti izdelka v primerjavi z drugimi izdelki iste vrste". Ta ocena je odvisna od potrošnikovih pričakovanj in zagotavlja razlog za

nakup. Pri tem je pomembno, da stalno spremljamo, kako kakovost zaznava potrošnik, saj se njegovo zaznavanje lahko razlikuje od tehnično ugotovljene kakovosti s strani proizvajalca. Poleg tega je pomembno spremljanje potrošnikovih pričakovanj in mnenj o razmerju cena/kakovost, ki bistveno vplivajo na oceno kakovosti, zlasti pri uveljavljenih izdelkih in blagovnih znamkah.

Dobro mnenje o blagovni znamki vpliva na višjo vrednost blagovne znamke, s tem pa na uspeh podjet-

ja. Zato moramo to mnenje z raziskavami preverjati, z ostalimi dejavnostmi v podjetju pa ohranjati ali izboljševati. V Drogi imamo kar nekaj uveljavljenih blagovnih znamk, zato se moramo tega dejstva še toliko bolj zavedati. Za naše blagovne znamke prav gotovo ne moremo trditi, da so precenjene ali 'marketinško napihnjene', zlasti če upoštevamo vsa sredstva, ki jih vlagamo v razvoj izdelkov in tehnologijo, oglaševanje in druge funkcije podjetja.

Katja ULJAN

Foto: Dragica MEKIŠ

NOVI IZDELKI

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

ZDRAVO - DOBRO - TRADICIONALNO

*Al' prav se piše kaša ali kasha,
se šola novočrkarjev srdita
z ljudmi prepira starega kopita;
kdo njih pa pravo trdi, to se praša.*

*Po pameti je taka sodba naša:
Ak' je od kashe kaša bolj'ga zita
in boljš' obdelana in bolj polita,
naj se piše..... KAŠA ZLATO POLJE*

(Prešernu se opravičujemo ....)

ŽITA, KAŠE IN ZLATO POLJE

Žita rastejo skoraj po vsem svetu. Človek jih uživa že 3000 let kot poglavitno hrano, ki daje veliko energije in drugih dragocenih snovi. Kljub temu, da jih je na tisoče, jih za prehrano uporabljamo komaj dobrih deset. Ampak te so tako pomembne, da bi se človeštvo brez njih nikoli tako ne razvilo. Morda celo obstajalo ne bi. Najpomembnejša žita so pšenica, koruza in riž, v naših krajih pa uporabljamo še proso, ječmen, oves, rž in ajdo, ki pravzaprav ni žito, jo pa pripravljamo na enak način kakor žita. Med žiti ponovno odkrivamo piro, zanimivo vrsto žita, ki je eden od prednikov pšenice.

Žitna zrna niso užitna kar takšna, kakršna dozori, prej jih je treba primerno obdelati. Prav pri obdelavi pa smo zašli predaleč in marsikateremu živilu odvzeli del najdragocenejše vsebine, to je hranljivih snovi. **Sodobnejša obdelava začenja to napako popravljati.**

PROSENA KAŠA

Proso (*Panicum miliaceum*) je stara žitna vrsta. Izvira iz srednje Azije, na Kitajskem pa je bilo znano kot 'kitajsko žito'. Danes ga zelo malo gojimo, nekaj pa je siromakom preganjalo lakoto.

Stare knjige uvrščajo proso med zdravilne rastline. Pospešuje odvajanje vode iz organizma in uravnava črevesno floro. Od mineralov vsebuje večje količine fosforja, magnezija in železa, predvsem pa silicija, katerega ostala žita ne vsebujejo. Proso je ena redkih rastlin, ki vsebuje silicijevo kislino v topni obliki, da jo organizem lahko koristi. Silicijeva kislina je pomembna za čisto polt, zobno sklenino, zdrave nohte in lase.

Proseno kašo (tako pravimo omlatenemu zrnju) so veliko uporabljali že naši predniki. Bila je najvažnejša obredna jed, ki je prišla na mizo ob svatbi, krstu in na sedmini. Kuhali so jo v juhah in na mleku, jo pekli, ji dodajali krompir, fižol, kislo zelje, kislo repo, gobe ali sadje, iz nje so delali nadeve za klobase.

PROSENO KAŠO ZLATO POLJE lahko pripravimo kot samostojno jed, kot prikuho ali zakuho, kot narastek in kot sladico. Lahko jo enostavno pripravimo tako, kot so to počeli naši predniki. Sicer pa so bujta repa, klobase iz prosene kaše in mlečna kaša dobro znane jedi iz Prekmurja.

Prej ali slej vsak nasvet prav pride. Drugi svetujejo nam (Naša žena/97), mi pa nasvet posredujemo Vam:

Zloženska s proseno kašo in šampinjoni

*Za 4 osebe potrebujemo:
25 dag prosene kaše, sol, 15 dag korenčka, 15 dag pora, 5 dag surovega masla, 5 dag sira (gaude), 20 dag čim večjih šampinjonov, 1/4 l sladke smetane, 3 jajca, nekaj vejic zelenega peteršilja in maščobo za posodo.*

NOVI IZDELKI

Kašo operemo v vroči vodi in odcedimo. Stresemo jo v lonec in jo brez maščobe dobro prepražimo. Ves čas praženja mešamo. Prilijemo 3/8 l vode, posolimo in zavremo. Kuhalnik izklopimo, lonec pokrijemo in kašo pustimo na plošči 15 minut, da nabrekne. Medtem očistimo, operemo in zelo drobno narežemo korenček in por. V kozici segrejemo 2 dag surovega masla, dodamo korenček in por, zmešamo, kozico pokrijemo ter zelenjavo 5 minut dušimo. Potem jo zmešamo z nabrekli kašo in mešanico preložimo v namaščeno plitvo nepregorno posodo. Sir grobo naribamo in ga posujemo po masi. Šampinjone oplaknemo, osušimo, narežemo na tanke rezine in jih poševno potisnemo v maso tako, da se deloma prekrivajo. Smetano razžvrkljamo z jajci in rahlo posolimo. Z mešanico prelijemo maso in postavimo posodo na drugo rešetko od spodaj v pečico, segreto na 200°C. Zloženko pečemo 25 minut. Zelen peteršilj oplaknemo s hladno vodo, dobro otresemo in dobro sesekljam. Preostalo maslo v kozici segrevamo, da svetlo porjavi. Dodamo sesekljan peteršilj in odstavimo. Zloženko prelijemo s peteršiljevim maslom in takoj ponudimo.

Ta preprosta, vendar bogata jed je posebnost, ki jo lahko ponudimo tudi razvajenemu gostu. Zraven ponudimo zeleno solato. Primerna pijača za slovesnejši obed je belo vino.

JEČMENOVA KAŠA

Ječmen (*Hordeum vulgare*) spada med najstarejše vrste žit. Poznali so ga že stari Egipčani in Grki. Iz njega so pekli kruhu podobno pogačo in izdelovali pijačo.

Ječmen vsebuje pomembne prehranske sestavine. Od mineralov in vitaminov vsebuje večje količine kalija, fosforja in magnezija, od vitaminov pa vitamine B-kompleksa, niacin in vitamin E. Krom, mineral v sledovih, pomaga uravnati krvni sladkor. Ječmen je bogat z dietnimi vlakninami. Topna vlaknina (beta-glukan) znižuje nastajanje holesterola v jetrih, antioksidanti pa pomagajo pri zaščiti pred boleznimi srca in ožilja.

Pri nas omenja ječmen že Valvazor, gojili pa so ga za ječmenovo kašo, za moko, za živinsko krmo, pa tudi kot nadomestek za kavo. Tudi ječmen je že skoraj izginil

z naših jedilnikov, čeprav je bil svojčas eno zelo pomembnih živil, ki so pomagala preživeti zimo.

JEČMENOVA KAŠA ZLATO POLJE lahko pripravimo kot znano slovensko ljudsko jed ričet, lahko kot prikuho, nadev ali kot sladico. Iz nje lahko pripravimo različne okusne solate.

Ali poznate ječmenovo kašo z morskimi sadeži?

Za 4 osebe jo pripravimo tako:

Skuhamo 200 g ječmenove kaše in jo odcedimo. Segrejemo 2 žlici olja, dodamo drobno narezano čebulo, solimo in čebulo posteklenimo. Primešamo 400 g morskih sadežev in zalijemo z 2 dl belega vina, dodamo sesekljan peteršilj in kuhamo 5 minut. Začinimo (z začimbami MAESTRO) z grobo mletim česnom, baziliko in rožmarinom. Dodamo 120 g paradižnikov - pelatov in po okusu dosolimo. Primešamo kuhano ječmenovo kašo, 1 dl sladke smetane, 4 žlice olivnega olja in popramo. Kuhamo 5 minut. Primerno zgoščeno, a še sočno serviramo kot samostojno jed s solato.

DOBER TEK ŽELIMO!

Majda VLAČIČ

NOVICE IZ PC GOSAD

Na stari odkupni postaji le še spomini

Franček, Srečko in Marjan pripravljajo divji česen za sušenje

Metla: "Kaj pa zijate? Niste še nikoli videli parkirane službene metle?"

V času pred pričetkom priprav na sezono predelave vrtnin postorimo tudi takšna dela, kot je arhiviranje. Ker denacionalizacijski postopek zgradbe, v kateri je bila odkupna postaja Središče ob Dravi, še ni v celoti zaključen, delavci praznijo prostore, kjer so bile pisarne, ker jih ne potrebujemo več.

Kot vidite na sliki, je zgradba močno načeta. Iz nje smo preselili vso dokumentacijo, ki je bila shranjena na podstrešju in v kletnih prostorih. Našli smo veliko zanimivih dokumentov. Zasledili smo, da so začetki odkupne postaje v letih 1958

in 1959, ko je trgovsko podjetje GOSAD iz Ljubljane imelo skladišče v Veliki Nedelji. V poznejših letih se je vse preneslo v Središče ob Dravi, kjer so zrasli temelji odkupne postaje.

Ena od zgradb, kjer je bila nekoč odkupna postaja: sic transit gloria mundi!

Bilo je zanimivo, nagajalo nam je le vreme, saj je tiste dni močno snežilo. Pri tem delu so mi pomagali še trije delavci: Franc Nidorfer, Srečko Kolarič in Marjan Skoliber.

Ko sem bila na "odkupu", sem opazila, da so sušili divji česen, ki je zelo zanimiva začimba.

Danica KRAJNC

ZAČIMBE - "pika na i"

KAPRE

Capparis spinosa L.
družina: kaprovke (Capparidaceae)

Splošno o začimbi

Kaprovec je meter visok trnat polgrm, z majhnimi, čvrstimi, jajčastimi listi. Belkasti ali rožnati cvetovi spominjajo na šipkove.

Čudoviti kaprovec izvira iz Sredozemlja. Od davnega je bil priljubljen kot okrasna rastlina, dobrodošla v vrtovih in pri zaljšanju kamnitih hišnih zidov. Največ ga gojijo v Franciji, Španji, Italiji in severni Afriki. Najbolj so cenjene francoske kapre, predvsem tiste iz okolice Nice, Marseillea in Toulona.

Kot začimbo uporabljamo mlade, nežne, še popolnoma zaprte cvetne popke, ki jih imenujemo kapre. Surovi sploh nimajo okusa, zato pa so vloženi toliko boljši. Kapre vlagajo v kis z dodatkom različnih začimb, v sol, v sol in kis ali tudi v olje.

Kakovost kaper je odvisna od velikosti cvetnih popkov. Čim manjše so, tem boljši okus imajo. Pobirajo jih ob jutrih, še pred sončnim vzhodom, ko so še zaprte. Nato jih malo posušijo v senci, sortirajo po velikosti in vložijo.

Za vložene temno zelene kapre je značilen rahlo grenak, trpek in malce oster okus.

Uporaba v kuhinji

Sesekljane ali cele kapre sodijo v kiselkaste bele omake, ki jih ponudimo h kuhanim ribam ali mesu, v mesne solate iz govedine ali perutnine, v jajčne in riževe solate, v zeliščno skuto, v pikantne mesne omake, v tatarski biftek. Z celimi kaprami okrasimo obložene kruhke in razne narezke.

Dobro se ujemajo z drobnjakom, s hrenom, ali gorčico, s čebulo, s poprom in s kopro.

V jedi jih dajemo šele malo pred koncem kuhanja, toliko, da se pogrejejo.

Kapre ugodno vplivajo na prebavo in zbujejo apetit.

Helena ČOK

ZANIMIVOSTI IZ SVETA ZAČIMB

Sloves najbolj pikantne od vseh začimb ima Savina Habanero, vrsta pekoče paprike. En gram te začimbe da pikantnost 577 kg omake (podatek iz Guinnessove knjige rekordov 1997).

Helena ČOK

POČITNIKOVANJE

ŠE JE ČAS... ZA ODLOČITEV!

NAŠ GLAS vas še vedno vabi - LETOS VSI NA DOPUST! Tako smo namreč zapisali v prejšnji, marčni številki. Ob tem smo vam ponudili razpis za dopustovanje v počitniških stanovanjih, ki jih ima v lasti DROGA d.d. Rok za oddajo prijav je bil 6. 4. 2000. Največ zaposlenih se je prijavilo za letovanje v LOPARIH na Malem Lošinjju, mnogi bi radi dopust preživeli v MAREDI, TOPLICAH DOBRNA, z veseljem lahko ugotovimo, da si želite tudi v KANINSKO VAS v Bovec, pa tudi na JURGOVO vas vleče ...

Kakorkoli že, eno je res: za dopustovanje se vas je prijavilo več kot lani. Nekateri ste se za dopust v drugem kraju odločili prvič! Čestitam! Vnaprej pa vas opozarjamo, da ne smete biti razočarani, če ne boste uvrščeni tja, kamor ste se prijavili. Slednje velja za LOPARE, drugje se bomo že nekako stisnili...

Med nami pa so tudi zaposleni, ki bi šli raje na dopust kam drugam, v druge kraje in objekte - iz radovednosti, pa tudi zato, da nikogarrrrrrrrr od drogovcev ne bi srečali! V SPLOŠNI SLUŽBI skušamo imeti posluš za čimveč vaših želja, zato vam ponujamo možnosti za počitnikovanje v krajih izven DROGINIH apartmajev.

GORENJKA KRANJSKA GORA

KRANJSKA GORA HOTEL LARIX,- HOTEL PRISANK APARTMAJI RAZOR

Cene v SIT za 7 dni - polpenzion

HOTEL	01. 04. - 03. 06. 09. 09. - 25. 11.	03. 06. - 01. 07. 26. 08. - 09. 09.	01. 07. - 26. 08.
LARIX	29.400	34.300	45.500
PRISANK	23.100	28.700	37.100

Turistična tksa vključena v ceno

Otroci do 2 leta imajo bivanje brezplačno - spijo s starši

Otroci od 2 - 7 leta 50% popusta, od 7 - 12 let 30% popusta

Doplačilo za polni penzion 1.100 SIT po osebi na dan

Doplačilo za 1/1 sobo 1.100 SIT na dan

Doplačilo - pogled na smučišče 1.000 SIT na dan/sobo

Cena najema APP - 7 dni

APP RAZOR	02. 04. - 03. 06. 09. 09. - 25. 11.	03. 06. - 01. 07. 26. 08. - 09. 09.	01. 07. - 26. 08.
Najem APP 4 osebe	51.100	58.100	67.900
Najem APP 6 oseb	58.100	64.400	82.600

Turistična taksa vključena

Brezplačno kopanje v hotelu Larix za hotelske in APP goste.

V primeru, da rezervirate vaš oddih do 01. 06. vam na te cene priznamo 10% POPUSTA.

Možnost plačila na 3 obroke z kartico
American Express in Diners club.

HTP GORENJKA
PRODAJA
Anže Svetina

REZERVACIJE:
DROGA d.d.
Dragica MEKIŠ, tel. (066) 771-360,

PLAČILO NA RECEPCIJI HOTELA.

Kranjska gora z značilnimi "kulisami", ki mamijo in vabijo na mirna gorska slemena...

HTP
Gorenjka

KRANJSKA GORA

PRODAJNA SLUŽBA - SALES DEPARTMENT

TEL: 00386-(0)64-881-565 FAX: 00386-(0)64-881-359

Spoštovani gospe in gospodje,

HTP GORENJKA je hotelsko turistično podjetje v Kranjski Gori. Kranjska Gora leži v osrčju Julijskih Alp na nadmorski višini 810 m in je idealno izhodišče za sprehode v naravo (Planica, Cipernik, Srednji vrh, Tamar, Krnica, Vršič...), planinarjenje (Špik, Prisojnik, Razor, Triglav...), izlete z avti - avtobusi (Julijske Aple, Bled-Bohinj, Vrata, Postojna, Lipica, Benetke...), saj v bližini tega svetovno znanega turističnega kraja najdemo številne znamenitosti.

Gorenjka nudi svojim gostom udobno namestitev v naslednjih hotelih in apartmajih

Hotel LARIX***B- kat.

V hotelu je na razpolago 260 ležišč, sobe imajo balkon, tuš, WC, kabelsko TV, radio, telefon, restavracijo, aperitiv bar, bazen, sauno in casino. Gostom je na voljo samopostrežni bife pri vseh obrokih.

Hotel PRISANK-GARNI *** B-kat.

Na razpolago je 220 ležišč, sobe imajo tuš in WC, kabelsko TV-samo v hotelu Prisank, telefon, restavracija in dnevni bar. V bližini je tudi mini golf.

Apartmenti RAZOR***

V 40 apartmajih je gostom na razpolago 250 ležišč. Večji apartmaji (50m) za 4-6 oseb imajo dve spalnici, dnevni prostor s kuhinjo, jedilnim prostorom, kopalnico in ločenim WC-jem. Vsi apartmaji za 4-5 oseb so v mansardi, nahajajo se v tretjem nadstropju in nimajo balkona. Vsi apartmaji so opremljeni s telefonom in kabelsko TV.

POČITNIKOVANJE

NEKAJ POSEBNEGA - PLANINSKI DOM "ZARJA" NA POHORJU

Planinski dom ZARJA leži na skrajnem delu vzhodnega Pohorja, na nadmorski višini 1200 m, v objemu pohorskih gozdov, daleč od mestnega vrveža in hrupa. Do doma pridete po avtocesti do HOČ, nato pa se držite smeri POHORJE-AREH.

Dom ZARJA je idealno izhodišče za krajše in daljše pohode, gorsko kolesarjenje ali pa samo za kratek skok v gozd po borovnice, gobe ali druge gozdne sadeže.

Nekaj izletniških točk v bližini doma:

- slap SKALCE,
- slap mali in veliki ŠUMNIK (območje pragozda),
- pohorski razgledniki - ŽIGARTOV VRH, mariborski razglednik,
- ČRNO JEZERO,
- znana cerkev BOLFENK,
- gladovni studenec - izvor lakote,
- krmišča in "kopalnice" za divje živali,
- tipične pohorske kmetije in še vrsto drugih zanimivosti.

KAPACITETE:

- osem sob s tremi ali štirimi ležišči (možnosti dodatnega ležišča), vsaka soba ima hladno in toplo vodo, WC-ji in kopalnice so skupni (4 WC-ji, 2 kopalnici) in
- dve skupni ležišči za trinajst oz. osem ljudi
- restavracija ima 50 sedežev, terasa 40
- parkirišče je 20

HIŠNE SPECIALITETE:

- pohorska omleta,
- gobova juha,
- divjačina in Pohorje beef,
- pohorski zvitek,
- domači borovničevci in žganje Srčna moč!

PROSTI TERMINI:

od 25. junija do 31. avgusta 2000,

CENA POLNE PENZIJSKE OSKRBE:

- 3.700 SIT za odrasle in
- 2.500 SIT za otroke.

REZERVACIJE IN INFORMACIJE:

tel/fax 062 603-252, g. LEON KORENT.

TURISTIČNA KMETIJA PLAZNIK - TURIZEM IN ŠPORT V NARAVI

Plaznik LJUBNO
TURIZEM * ŠPORT
3333 Ljubno ob Savinji,
Tel.&fax: 063 841 088, 841 777
Žiro račun: 52800-620-37-05-1374117-1430/57

Ponudba

Čudovita lega pod planino Ter in smučarskim središčem Golte, nad reko Savinjo. Obnovljeni so objekti spomeniške vrednosti.

Razpolagamo z naslednjimi bivalnimi zmogljivostmi:

- 2 x apartma za 2 osebi
- 2 x apartma za 2 - 4 osebe
- 2 x apartma za 6 - 8 oseb
- kuhinja z jedilnico za goste
- TENIS CLUB (TV, SAT.)

Rekreacije in športne zmogljivosti na kmetiji ali v neposredni bližini:

- ŠOLA TENISA - 2 peščena teniška igrišča
- urejene peš poti in steze za gorsko kolesarjenje
- izhodišča za planinarjenje na Kamniško Savinjske alpe, Raduho, Komen, Smrekovec
- ribolov v reki Savinji in ribniku, možnost lova v dogovoru z lovsko družino
- kajak, rafting, športno padalstvo in smučarstvo
- športna igrišča za mali in veliki nogomet
- visokogorske kmetije s ponudbo kmečke hrane naših babic

Kot zanimivost vam priporočamo še ogled kulturno-zgodovinskih zanimivosti Zgoranje Savinjske doline (Radmirska zakladnica, župnijska cerkev svetega Mohorja in Fortunata v Gorjem Gradu, Galerija Andreja Ajdika, Galerija Gorana Horvata)
Naravne znamenitosti pa so: Logarska dolina, Igla, Potočka zijalka, Snežna jama, Slap Rinka, Matkov kot, Robanov kot, Logarjeva lipa...

apartma za 2 osebi	5.900 SIT
apartma za 2 - 4 osebe	8.900 SIT
apartma za 6 - 8 oseb	10.900 SIT
nočišče, zajtrk	3.300 SIT
polpenzion	4.400 SIT
V ceno je vključena uporaba teniških igrišč, od 8.00 do 16.00 BREZPLAČNO	

Šola tenisa (učitelj 1 ura)	1500 SIT
Tenis igrišče (1 ura)	800 SIT

Ugodni plačilni pogoji (na 3 čeke).

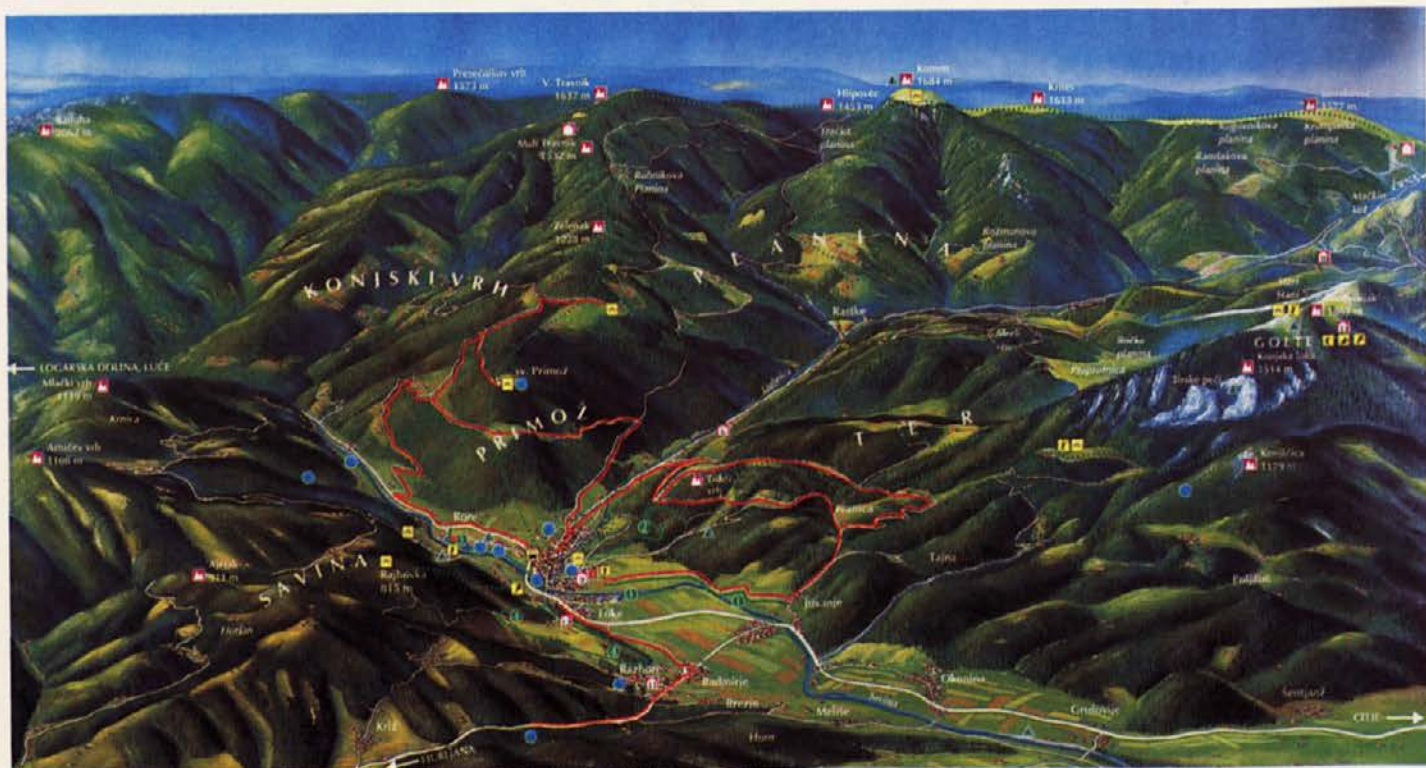
Posebne ugodnosti za klube, društva, podjetja in sindikate.

Izven sezone dodatni popusti.

Popusti za otroke: do 2 leti je brezplačno; od 2 do 7 let, otroci ki spijo s starši 50% popusta; od 2 do 7 let na tretjem ležišču 30% popusta; od 7 do 10 let 20% popusta

POČITNIKOVANJE

APARTMAJSKA HIŠA ROGLA NA JURGOVEM *** CENIK POLETJE 2000

Gostom Apartmajске hiše Rogla na Jurgovem bodo v letni sezoni 2000 na razpolago:

- urejen prostor za piknik s kaminom in kazoicem ob hiši
- urejeno počivališče ob slapu nedaleč od hiše
- 4 označene ture za gorsko kolesarjenje z izhodiščem pri hiši in priključek na steze za gorsko kolesarjenje Rogle in Mariborskega Pohorja
- izposoja kvalitetnih gosrkih koles U system
- igrala za najmlajše in športni rekviziti
- družabni prostor
- senca
- izleti z jezo, ribolov v rečici Oplotnica ob hiši ali ribnikih pri Smogovcu in kopanje v Termah Zreče

Za goste DROGE – 30%

APARTMA 1/2+2 (najem na dan v SIT)
sezona A = 8500 sezona B = 7500 sezona C = 6500
Oblvezno doplačilo za končno čiščenje in posteljnino ob odhodu na Jurgovem 5000 SIT

APARTMA 1/2+2 DVOŠOBNI (najem na dan v SIT)
sezona A = 9500 sezona B = 8500 sezona C = 7500
Oblvezno doplačilo za končno čiščenje in posteljnino ob odhodu na Jurgovem 6000 SIT

APARTMA 1/4+2 (najem na dan v SIT)
sezona A = 10000 sezona B = 9500 sezona C = 8500
Oblvezno doplačilo za končno čiščenje in posteljnino ob odhodu na Jurgovem 7500 SIT

APARTMA 1/6+2 (najem na dan v SIT)
sezona A = 12000 sezona B = 11000 sezona C = 10000
Oblvezno doplačilo za končno čiščenje in posteljnino ob odhodu na Jurgovem 8500 SIT

SEZONA:

A SEZONA: 15.07. - 11.08.2000

B SEZONA: 17.06. - 14.07.2000

12.08. - 26.08.2000

C SEZONA: do 16.08.2000

od 26.08.2000 dalje

Doplačila:

* Otroci do 7 let ne plačajo tur. taksa

* Za otroke od 7 - 18 let je tur. taksa in zavarovanje 110 SIT po osebi na dan

* Za odrasle je tur. taksa in zavarovanje 220 SIT po osebi na dan

* Doplačilo za hišne ljubljčke znaša 1000 SIT/dan

Informacije in rezervacije: tel. 041 655 016 (pon - pet med 16.00 - 19.00)
fax. 063 773 920 E-pošta: dandi@dandi.si

APARTMAJSKA HIŠA JURGOVO

Glede na to, da smo se apartmajске hiše na Jurgovem že dodobra "nalezli", vam predlagamo njihovo ponudbo, v kolikor DROGA ne bo najela pri njih apartmajev, ali pa če se v najeti apartma ne boste uvrstili.

Črno jezero - Rogla

POČITNIKOVANJE

OBČINA LJUBNO
info: 063 841 010

Sredozemska idilika otoka Murtra

KVARNERSKI OTOKI IN DALMACIJA

OTOK MURTER

Že ime otoka vam pove, da gre za pravo dalmatinsko idilo in obeta prijetno dopustovanje. Ponujamo vam apartma, dvosobno stanovanje s šestimi (in več možnimi) ležišči v obmorski vasi **BETINA** na otoku **MURTER**. Apartma v stari obnovljeni dalmatinski hiši, tik ob morju, z lastnim dvoriščem in pristopom do morja, plaž pa je kar nekaj, od peščenih do kamnitih vse okoli otoka...

Na otok Murter se lahko pripeljete po jadranski magistrali do križišča pred **VODICAMI** (10 km pred Šibenikom), ter zavijete desno. Pridete v mestece **TISNO** in preko mostu vas pot pripelje do otoka Murter. Od tu dalje pelje samo ena pot v mesto Murter in v Betino.

Apartma je opremljen z vsem potrebnim za počitnikovanje na morju, za šest oseb, medtem ko morate za posteljino, čistila in podobno poskrbeti sami.

V apartmaju sta dve sobi, v vsaki pa zakonska postelja in postelja za eno osebo.

Apartma ste dolžni ob odhodu počistiti, kot če bi šli v apartma **DROGE d.d.**

CENA je 7.000 SIT za nočitev. Turistično takso morate poravnati sami pri najbližjem turističnem društvu. V kolikor se odločite za dopust v Betini, boste predhodno prejeli vse potrebne informacije glede prijave, ključev, plačila in vsega, kar bi vas še zanimalo.

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: Dragica **MEKIŠ**, tel. (066) 771-360.

POČITNIKOVANJE

HOTEL AURORA IN VESPERA NA LOŠINJU

Ste že slišali za legendo o Cresu in Lošinju, zgodbo o nesrečnem Apsyrtu in njegovi sestri Medeji? Odkrijte letos, kdo se je tod okoli sprehajal že pred 4000 leti, kje so sledovi prvih otočanov! "Gromace" ali "suhozidi", mediteranske kmečke hiše, kamnite vaze, ročno vklesani napisi v primorski kamen...

Osor, Lubenice, Beli - antična naselja vam bodo šepetala o bogati preteklosti...

Takole nas podjetje JADRANKA d.d. iz Malega Lošinja vabi na dopust v njihova hotela AURORA in VESPERA. Hotela sta oddaljena od mesta Mali Lošinj le slabih pet kilometrov, ležita pa v bogatem borovem gozdu v morskem zalivu SUNČANA UVALA.

CENE ZA GOSTE IZ DROGE d.d. PORTOROŽ
Polpenzion za osebo dnevno (v DEM):

MOŽNI TERMINI	DVOPOSTELJNA SOBA	ENOPOSTELJNA SOBA
velikonočni prazniki	ni prostih terminov	ni prostih terminov
prvomajski prazniki	ni prostih terminov	ni prostih terminov
2. 5. - 27. 5. 2000	29	34
27. 5. - 8. 7. 2000	42	46
8. 7. - 29. 7. 2000	55	60
29. 7. - 26. 8. 2000	73	78
26. 8. - 9. 9. 2000	69	75
23. 9. - 28. 12. 2000	27	32

POČITNIKOVANJE

TURISTIČNA TAKSA:

od 1,20 do 1,80 DEM/dnevno na osebo, otroci do 12 let takse ne plačujejo, otroci od 12 do 18 let pa zmanjšano za 50 %.

DOPLAČILA: za polni penzion, in za kosilo po naročilu 13, za sobo s pogledom na morje 6 DEM na osebo na dan, za hišnega ljubljenca 5 DEM.

POPUSTI ZA OTROKE: do dveh let gratis, od 2 do 12 let 50 %.

REZERVACIJE IN INFORMACIJE:

Dragica MEKIŠ, DROGA d.d.
(066) 771-360.

To je vse kar smo vam uspeli še ponuditi z željo, da bi bilo kaj tudi za vaš okus in žep. Pa zelo lepo se imejte, kjerkoli že boste!

Dragica MEKIŠ

KOMENTAR

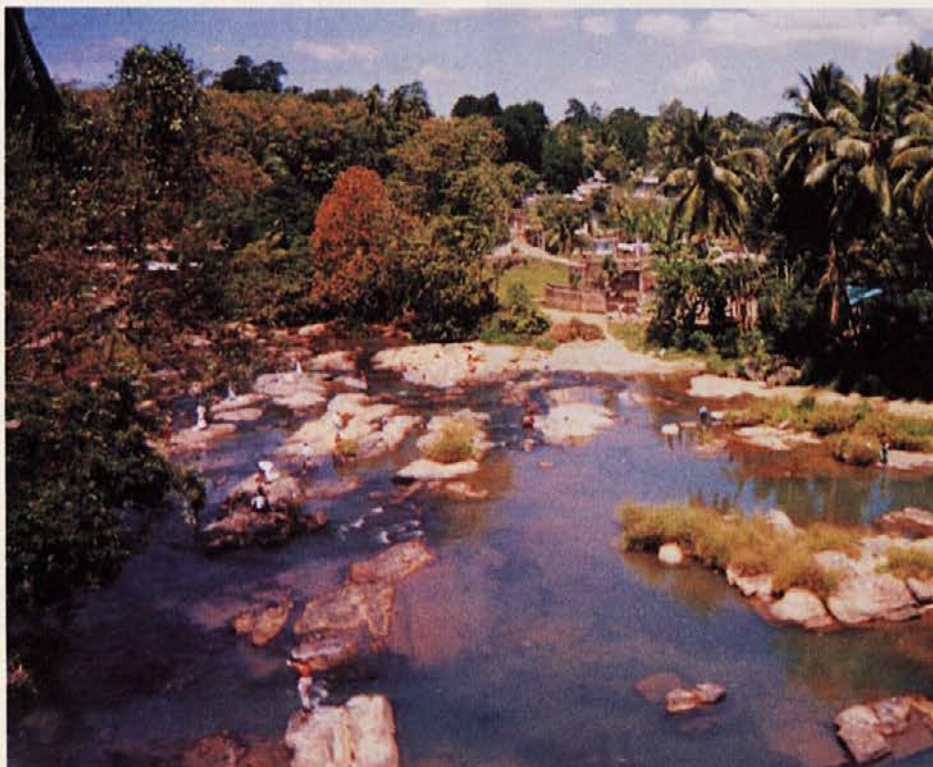
Rogaček: "V tej državi nisem več varen! Kar naprej iščejo grešne kozle namesto pravih krivcev!"

POTOVANJA

(Nadaljevanje s prejšnje številke)

ŠRI LANKA *Popolni odklop ali ceylonski objem sredi zime*

Ceylonska reka, svojevrstna podoba jutranjega umivanja

Prve dni smo preživeli v Colombu, trgovski in komercialni prestolnici Šri Lanke. Ne pomnim, da bi kdaj videla toliko belega zobovja in nasmejanih ljudi na kupu; še vojaki na barikadah se vam nasmehnejo tako sladko, da pomisliš, da so zadnjih sto let ravno tebe čakali, da ti poklonijo svoj beli nasmeh. Tu in tam eksplodira tudi kakšna bomba, vendar vse skupaj izgleda bolj kot prizor kakšnega filma, katerega bi uvrstili nekje med komedijo in akcijo. Kar se potovanje tiče, je pač treba hoditi naokrog z lepimi mislimi in zabavno družčino. V Colombu smo živeli pri prijateljih v uglednejšem in varnejšem delu mesta, sicer pa je mesto ena sama živopisana slika. Ženske so večinoma oblečene v sarije močnih barv,

od katerih niti dva nista enaka. Moški se oblačijo bolj "normalno" oz. običajno za nas zahodnjake, čeprav tudi oni tekajo okrog v nekakšnih predpasnikih. V lokalih so precej vljudni in ustrezljivi, a celotno življenje poteka strašno počasi. Včasih sem imela občutek, da se nikomur prav nikamor ne mudi in da je prav vseeno, če bo neka stvar opravljena ta trenutek, čez dve uri ali pa nikoli. Kot da merijo čas drugače. Je pa zato v njihovih očeh čutiti nek notranji mir, harmonijo in morda posebne vrste srečo.

Iz Colomba smo se podali v Candy, prijetno mestece v osrčju Šri Lanke, ki je bilo v času angleške kolonizacije uradna prestolnica.

Tam smo si ogledali fascinantne templje in se odpeljali tudi do Pinawale, sirotišnice za slone, ki smo jih opazovali med kopanjem. Slone smo tudi jahali. Nekoliko čuden občutek je jahati takšno veliko žival, ki poleg tega še slovensko ne razume. Glavo ima nekoliko kosmato in ves čas plahuta z ušesi, da ti ni vroče. Prav enkratno doživetje, saj sem slone v ljubljanskem zoo vedno gledala le od daleč. Potem smo se odpravili v višje predele na plantaže čajev. Vsa narava je bujna in njene barve močno zelene. Spali smo 2.000 m visoko, v kraju Nuwara Eliya. V hotelu, kjer smo spali, so nam v posteljo prinesli termofor. Hotel je bil v originalnem angleškem stilu, s ponižnimi služabniki vred. V bar in na večerjo ni bilo mogoče vstopiti brez kravate ali dolgih hlač. Tam me je popadla prava divja jeza in neovladljiv bes. Zamislite si, da od vas na Kredarici zahtevajo kravato in spodobno obleko. No ja, preživeli smo, naši moški s sposojeno obleko in kravato, jaz pa s pisano piža-

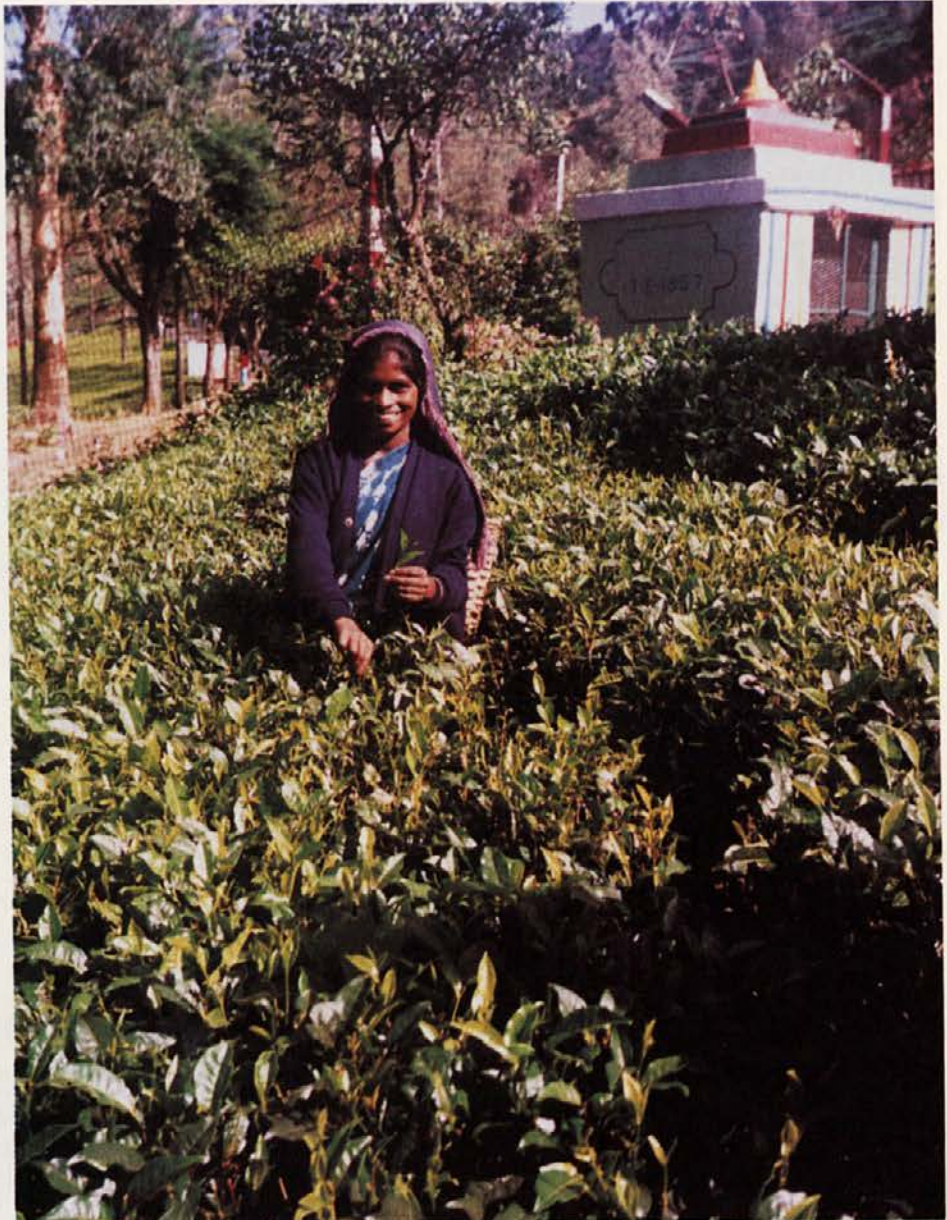

POTOVANJA

mo namesto dolgih hlač. Bilo je kot v filmih, posnetih po knjigah Agathe Christie: sami duhamorni Angleži, vsi umetelno vljudni in ponižna služničad, ki se v belih rokavicah z nasmehom klanja vsakemu posebej. V začetku je bilo vse skupaj zabavno, potem pa se je preobrnilo v malce čuden občutek, posebno ko se je služabnik že sedmič do tal priklonil z besedami: Yes, madame, in naredil prav vse, kar sem si izmislila v svoji razvajeni glavi. Prav grozljivo je gledati, kaj so s tem narodom v vseh letih kolonializma naredili Angleži in kako so to stanje tudi obdržali.

No, plantaže čajev so pravljico zelenih barv, posejane s pisanimi utrinki oblek žena, ki marljivo obirajo mlado listje čajev. Moški baje niso za nobeno pametno rabo (mislim na obiranje čajnih grmov), zato večinoma delajo v proizvodnji. Obiskali smo tudi eno izmed "tovarn" čaja, kjer so nam obrazložili

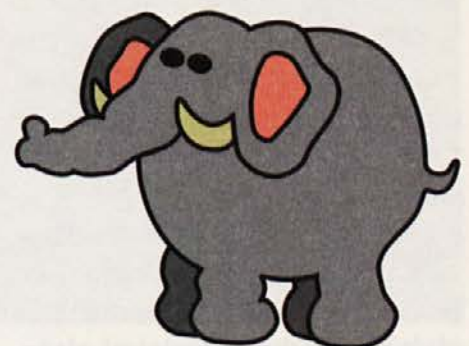

Nasmešek čajne očarljivke

postopke mletja, sušenja in pakiranja in nam postregli s čajem in kolači. Na potepanju po notranjosti dežele smo se ustavili tudi v zeliščnem vrtu, kjer so nas temni mladci krepko zmasirali in nam prodali začuda dosti krem, za katere še danes ne vem, kje naj se, vraga, namažem.

Potem smo se vrnili v Colombo, kjer smo obiskali nekaj ceylonskih plaž, na katerih "zgoraj brez" ostro preganjajo, saj je to menda strašen greh. Šrilančani so namreč

v glavnem budisti in hindujci. No ja, smo pa zato kar dobro jedli, saj smo se (modreci) rajši držali klasič-

POTOVANJE

Maldivi - rajsko otočje. Brez komentarja.

ne evropske hrane, ker so tipične šrilanske jedi pretežno močno začinjene ali pa pretirano sladke. V glavnem ponujajo kokoši, pripravljene na tisoč in en način, medtem ko ribe niso najbolj okusne. Bo kar treba odkritosrčno priznati, da so Dalmatinci, kar se priprave rib tiče, svetovni umetniki.

Ob koncu smo se za nekaj dni odpravili še na Maldivsko otočje. Leži relativno blizu Šri Lanke (ena ura z letalom), vendar - da ne bo pomote - je to popolnoma samostojna država. Maldivi so za poznavalce eden najlepših krajev na svetu. Skoraj 2000 otokov v Indijskem oceanu, v bližini ekvatorja, pokritih s kokosovimi palmami in obdanih z belimi koralnimi plaža-

Podvodni prebivalci te kar mimogrede poljubijo

POTOVANJE

mi, vas naravnost vabi k sanjarjenju o plavanju med turkiznimi lagunami. Pravi čar Maldivov pa je podvodni svet z ribami vseh barv, oblik in velikosti. Potapljanje in snorkljanje sta tam največji užitek. Kot bi vas spustili v velik akvarij! Kaj tako lepega in vznemirljivega si sploh nisem nikdar zamišljala. Tam pozabite, kdo ste, odkod prihajate in za kaj v življenju sploh gre. Vse ostalo je fantazija. To je raj, kjer boste srečali največ zaljubljenecv tega sveta, srečnih ljudi, ki jim v tistem trenutku ne manjka prav nič. In ki se veselijo življenja kot otroci. Maldivci znajo poskrbeti za goste in jih razvajati. Rekla bi tudi, da so izredno ponosen narod in vljuden do meje

spodobnosti. Hrana mi je bila zelo všeč, kuhar in natararji pa še bolj. Kot bi mignil, je čas minil. In morali smo se vrtniti... Letalo iz Šri Lanke do Frankfurta leti devet ur,

in komajda sem zbrala spomine na vse dogodke, ki so se ves čas vrteli z nedefinirano hitrostjo in za katere niti ne vem, ali so se v resnici zgodili ali pa sem jih samo sanjala. Že je tu Evropa, Frankfurt. Spet običajni beli obrazi, zaskrbljeni pogledi in naglica zahodnega sveta, ki (nikoli ne vem zakaj) hiti kot blisk k neki točki jutrišnjega dne. Pa vendar, vse je odvisno od nas samih, in če želimo, lahko doživeta lepota daljnih krajev traja večno. Jaz se za njeno trajanje in življenje trudim vsak dan.

Za to se je vredno truditi.

Tekst in slike
Andreja BERCIERI

Romantika maldivskih večerov .....

Ker nam ni vseeno

(Nagradna igra za otroke)

Pozdravljene mlade ekologinje in ekologi!

Vi se niti ne zavedate kako težko nalogo ste nam naložili! Izbrati med tako lepimi, originalnimi in sporočila polnimi slikami je bila zares nevaležna naloga. Prav vsi si zaslužite vse pohvale (tudi vaši starši), še posebej pa moramo omeniti našo komaj 3 - letno okoljevarstvenico Enio, ki je s svojim prispevkom dokazala, da se z okoljskimi problemi srečujejo, jih razumejo in jih poskušajo po svojih močeh reševati tudi najmlajši.

Kljub temu, da si nagrado zaslužite prav vsi, smo morali izbrati tri slike, ki nekoliko izstopajo, saj imamo le tri nagrade (za ta mesec seveda)!

Da ne bomo preveč dolgovezili! Nagrade (vodene barvice + slasten Drogin paket) za mesec marec prejmejo Tjaša Maljevac (8 let), Lana Kocjančič - Butuč (6 let) in Sara Meden (6 let). ČESTITAMO!

Tjaša Maljevac

Vsi ostali prejmete simbolične nagrade, kar pa ne pomeni, da ne boste mogoče prav vi z novimi prispevki pobrali aprilske nagrade. Še enkrat vas in ostale vabim k sodelovanju v nadaljevanju nagradne igre KER NAM NI VSEENO!

TEMA MESECA

April, maj - kaj lahko o teh mesecih povemo? Mnogo izletov, ekskurzij, pa ne pozabimo na prvomajski piknik s tradicionalnim kresom in še kaj bi se našlo.

Narava nima nič proti, da se pri njej zabavamo, zaplešemo ob kresu, spečemo kakšen čevapčič, se sprehodimo po travnikih ali pa odkolesarimo na izlet. Paziti moramo le, da teh njenih dobrot ne zlorabimo. Kaj moramo storiti? Paziti, da ne zanetimo požar in pospraviti za seboj; če pa namesto izleta z avtomobilom izberemo kolo ali pa se odločimo za pohod, toliko bolje!

Lara Kocjančič - Butuč

Sara Meden

Z vašimi slikami skušajte odgovoriti na katero izmed naslednjih vprašanj:

- Varno in okolju prijazno praznovanje prvega maja! Kako?
- Je izlet res samo potovanje z avtomobilom?
- Zakaj je v mestih tako slab zrak?
- Kaj sem opazil na izletu?

POŠILJANJE SLIK: Sliki dajte naslov, napišite vaše ime in priimek (lahko tudi starši) in jo čimprej (**najkasneje do 7. v mesecu**) pošljite na naslov Vasja Rebec (za nagradno igro), Droga Portorož, Živilska industrija d.d., Seča 112, 6320 Portorož. **Pomembno je, da nam ni vseeno!**

Vasja REBEC

Ostali prispevki za marec

Adam Brajko, 10 let

Enia Novkovič, 3 leta

Sebastian Kocjančič Butuči, 9 let

DAN DROGE

POSEBNO OBVESTILO: GOSPODINJCI IN GOSPODINJE - POZOR!

Zelo dobro ste prebrali, spoštovani bralci NG in dragi sodelavci! Leto bo vsak čas naokoli in bliža se DAN DROGE, naše letno srečanje, ki bo letos že 3. 6., prvo soboto v juniju. Srečanje drogovcev torej, tistih, ki jih budilka zjutraj še vedno opozarja, da je treba delati, in tudi drugih, ki so na to že pozabili - so pa še vedno drogovci!

**KUHAJMO Z NAŠIMI IZDELKI!
KUHAJMO ZDRAVE JEDI -
KUHAJMO JEDI IZ ŽITARIC!**

Spoznali smo nove Drogine izdelke: ajdovo, ječmenovo in proseno kašo ter piro.

Z jedmi iz teh izdelkov boste lahko tekmovali na Droginem srečanju, popestrili praznik in tudi prejeli lepe nagrade. Nagrajeni bodo prav vsi tekmovalci, najboljše tri jedi pa bodo seveda, kot se spodobi, dobile bogatejše nagrade.

PRAV POSEBEJ ZANIMIVO: potrebno količino kaš boste prejeli v vzorčnem skladišču. S svojim podpisom ob prejemu pa boste jamčili za udeležbo na tekmovanju. Torej, napnite svoje kuharske možgančke, uporabite babice in mamice za ideje in recepte in se prijavite.

Natančna navodila o tekmovanju **KUHAJMO Z LASTNIMI IZDELKI** pa bomo objavili v naslednjem, majskem NAŠEM GLASU.

Ne pozabite, spleča se, pa še "lušno" bo! Če vas zanima karkoli drugega, pa se oglasite pri podpisani!

Dragica MEKIŠ

Foto: Dragica MEKIŠ

PROSTI ČAS

REKREACIJA - ODBOJKA

Vsak ponedeljek je ob 18. uri pogled v telovadnico športnega društva Piran prav prijeten. Zbere se nas dvanajst do štirinajst igralcev odbojke in pod strokovnim vodstvom se segrevamo, vadimo elemente odbojke in pripravljamo na igro. Dobro ogreti, razdeljeni na dve ekipi, zaigramo. Zavedamo se, da odbojka boljša razpoloženje in krepi zdravje. Poglavitna značilnost te igre je, da se igralec ob podajah in drugih načinih odbijanja žoge nenehno premika, vzpenja in izteguje. Vse to pa krepi mišico ramenskega obroča ter večja gibljivost telesa. Zaradi številnih skokov se krepijo mišice nog, obvladovanje telesa v letu - ravnotežje pa je vedno bolj zanesljivo.

Odbojka je veliko vredna predvsem zato, ker ima značilnosti "life-time" športa. To pomeni, da se z njo lahko ukvarjamo vse življenje, do starosti, in ne glede na spol. Je tudi edina kolektivna športna igra, pri kateri **sodelujoči med seboj nimajo neposrednega stika**. Ekipi loči mreža. To pa **izključuje številne prvine nasilnega ravnanja**, zelo značilnega za nekatere druge športne igre. S tem se **zmanjša tudi nevarnost poškodb in nešportnega vedenja**, ki so sestavni deli iger, ki dovoljujejo boj prsi ob prsi.

Ta športna igra tudi najbolj krepi družabnosti. Igralec, ki napada, je lahko uspešen le ob izdatni pomoči tistega igralca, ki je žogo sprejel, pa tudi igralca, ki je žogo podal. **Za napako enega so odgovorni vsi in prav tako tudi vsi pripomorejo k uspehu**. Dinamika igre in s tem napor se prilagajata sposobnostim vadečih in to je največja vrednost te družabne igre kot rekreacijske dejavnosti.

Ob igranju odbojke se kdaj pa kdaj kdo sicer res poškoduje, a le redko huje. Ob takih primerih se priporoča hlajenje oziroma masaža poškodovanega dela telesa z ledom.

Pravilo nas, ki se zberemo in igramo vsak ponedeljek, je: pomembna je rekreacija, druženje, priložnost za sproščen pomenek izven natrpanega delovnega časa, na koncu treninga pa priložnost za vzpostavitev novih vezi prijateljstva ob vrčku mrzlega piva.

Vabljeni ste, da se ob ponedeljkih udeležite rekreacije v telovadnici ŠDP. Se vidimo!

Alenka KUBIK

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda, doslej sem sledil vsem razlagam obračunavanja plač in sistemov nagrajevanja in vse sem dobro razumel, toda stanje v mojem žepu se vseeno ni izboljšalo. Čemu torej potrebujemo razlage, če pa ostaja dejstvo, da so prejemki nizki? Ali nismo vse skupaj malo preveč zapletli in preveč teoriziramo, v praksi pa se zato stvari slabšajo?

Praktik

Spregledal si koristno plat te zadeve: več časa ko zaposleni porabi za to, da ugotovi, zakaj njegova plača znaša toliko in toliko, manj mu ga ostane za slabo voljo, ki je zdravju škodljiva!

Draga Kunigunda, Šef nam je obljubil, da se bo zavzel za višje plače vseh v oddelku, potem pa smo okrog vogalov izvedeli, da niti s prstom ni miglnil, ker se boji svojega nadrejenega (kar itak že vemo). Zelo smo ogorčeni in razočarani. Ali ga lahko ovadimo Komisiji za pravice delavcev zaradi laži in zavajanja?

Jezna skupina

Lahko, toda komisija, ki štiti pravice vseh zaposlenih, bo ugotovila, da ima fant vso pravico, da se boji svojega nadrejenega in da je torej lagal v samoočrambi. (Mimogrede: vaš primer ni osamljen...)

Draga Kunigunda,

moj šef me zelo ceni, tudi pred drugimi velikokrat hvali mojo delavnost in natančnost. Žal pa mi vse to opevanje ne prinese niti ficka več. Kako naj možakarju dopovem, da naj štedi s hvalo in mi raje – če sem že res tako sposobna – primakne kakšnega tisočaka?

Mravljica

Ni načina! Prastaro, nepisano pravilo določa, da so zelo marljivi in hvaljeni delavci zmeraj slabo plačani...

Draga Kunigunda, sem nova v Drogi in te prosim, da mi razložiš, kaj pomeni izraz "razvijanje novega izdelka".

Primula

To je proces, ki se začne z zamisljivo o izdelku, se nadaljuje s pisnim predlogom, sledi pa vrsta preverjanj možnosti, koristnosti in smotrnosti, pa analize surovin, stotriinšestdeset kalkulacij, poizkusi, napake, iskanje napake, iskanje načina iskanja napake, iskanje načina odpravljanja napake, iskanje načina izogibanja napaki, iskanje primerne dizajnerja, iskanje primerne tiskarne embalaže, iskanje primerne dobaviteljev, raziskava trga prvič, raziskava trga drugič, ankete in degustacije v šolah, na cestah, v domovih ostarelih, v pošarskem počitniškem domu, v trafikah – in ko izdelek končno zagleda luč sveta na prodajni polici, je situacija na trgu in okrog konkurenčnih izdelkov že tako spremenjena, da lahko vse začnemo znova.

Draga Kunigunda, po novem pokojninskem zakonu delodajalec ne more prisiliti delavca, da se upokoji. Taka zaščita zaposlenih je povsem nepotrebna; kdo pa bo po šestdesetem letu starosti še silil v službo! Zakaj niso raje izdali in sprejeli zakona, po katerem delodajalec ne bi smel odpustiti delavca, sposobnega za delo?

Ogrožen

Zato ker tisti, ki bi morali tak zakon predlagati in ga sprejeti, niso v nevarnosti, da bi jih kdo postavil na cesto.

KOTIČEK KAR TAKO

"Sem slišala, da ne greš na volitve, Belka. Zakaj pa ne?"
"Ker so med kandidati sami koštruni in nekdanje črne ovce!"

Foto: Jadran RUSJAN

DROGA
PORTOROŽ

**NAGRADNA
KRIŽANKA ŠT. 4**

				SESTAVIL JOŽE DORKO	ZIMSKO- SPRATNO SREDIŠČE V SREDNJI ŠVEDSKI	VODNA ŽIVAL	NAUK O OCEANIH IN MORJU	DROGA
		MAGHNA PURA	DANKI OTER V MALEM BELTUCI ZEMLJA REŽNI IRLIV					IGRALEC
		V SLOVNICI INDIVI- DUUM						
		MITO TRIFALT				MESTO V BELGIJI IZ ŽUKATA		
	PREBIVAL- CI EVROPE				RIBJE ZAJČECE			
						NIKALNICA		
						MERA ZA RITEM		
	Nas Glas	ZIDARSKA ŽLICA	KROG IN KATINA V PODJETJU ORNA ZEMLJA					
	SPODNJI DEL PRAŠČICE LEDENA SKLEDA				PLESNA SKLADBA IZ ODDOBE DASTIMA IZ ŽUKATA			NAKLANJI CITROENOV ANTOMOBIL
SNOV ZA DVECE					GL. MESTO GANE			
					DEL DNEVA			
NAŠ OPERNI PEVEC IN BEŠIBER (GOGIP)				4. IN 22. ŽRKA		TVARNA AVT. V MARIBORU		
				MALTNA ŽIDNA OBLOGA		DAŽTELE- SEVALEC		
DOLGO OBDOBJE, VEK			NAJDAJBA REKA V FRANCIJI			FRANCE WANČEK		
			NAŠ PIŠEC ZAJC			DNEVNI ZAPISKI		
SREDINA URČICE		STALNO PREBIVA- LIŠČE		GORVIT V ŽRNI AMERIKI				ANTON MARTI
		NAŠA PEVA KANAR		KIBELKABE BOKS VINA				
PREBIVA- LEC BALKANSKI ZAJC					NAŠA NAKLANJA ŠNOČARKA ZAVADLAV			
JADRANSKI STOŽICE I VEČ OTOKI					MESTVOI EKIPA			
					VODNI UKROJAC			
Nas Glas	NADAVI NAPLAČILO	BRAK(LAŠ)		POD NA LADJI				NAŠ IGRALEC BAN
	NADIT DELEC ATOMA			BISTVO V FILOSOFIJI (IZ ŽUKI ŠEN)				NAŠ NOVINAR KOPRIVC
DEPARTMA V FRANCIJI IZ ŽUKI INA)			ALI EN		PLODNIK SEBALČEV (AMNION)			
			OTO PESTNER		IVAN TAVČAR			
MUF						NAŠA IGRALKA RUPANČE		
TRILONNA PESNIŠKA STODICA					ZIMSKI CEBAR (MARK ARBEJ)	OBLASTA DAKTERJA		

REŠITVE KRIŽANKE ŠTEV. 3

SIN PAK PALMA ORAČ ENA GARDNER LIVARNA UŠI PIKA
NA I PINČ ZAKA IJ LASJE AVALA STEZA TAT VINIČANKE
NAAB ILORIN ELEKTRIKAR NIN MK METER VATA ORS BIKINI
EŠALON IA ENN AK POKORA

Geslo križanke: ZAČIMBE PIKA NA I

Število prispelih rešenih križank je bilo 75. Tričlansko komisijo so sestavljale: Marinka Milavec, Ingrid Grizoni in Tatjana Mejak. Nagrajenci prejmejo izdelke DROGE (po lastnem okusu) in so naslednji: 1. nagrado v vrednosti 5.000 SIT prejme - HOJNIK MILAN iz Izole; 2. nagrado - v vrednosti 3.000 SIT prejme DESSARDO ALJOŠA iz Lucije; 3. nagrado - v vrednosti 1.000 SIT pa MARJANA GOLJUF iz Sv. Petra. Nagrajencem čestitamo, za nagrade pa pokličite sodelavko v marketingu, prijazno gospo Marijo Mekiš na tel. 066/648 040 (PC Argo, vzorčno skladišče), ki bo oblikovala paket po vaši želji. Rešitve objavljene križanke pošljite do **ponedeljka 8. maja 2000**, na naslov: Droga Portorož, Marketing, Obala 27.

Reševalce naprošamo, da na kuverto pripišejo "Za nagradno križanko št. 4".